

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. november 5.

bb 1. ujjabb intézkedések a helyi szervek hatáskörének növelésére, az egyszerűbb, gyorsabb ügyintézés elősegítésére művelődésügyi területen

i vt/gk/ny zs hgy

1971. november 5.

a magyar közlönyben megjelent az elnöki tanács törvényerejű rendelete, amely felhatalmazza a kormányt, hogy az óvodák, az alsó- és középfoku oktatási intézmények, valamint a muzeumok létesítésének, működésének és megszüntetésének egyes kérdéseit - átmeneti időre - az említett intézményekre vonatkozó törvényben, illetve törvényerejű rendeletben foglaltaktól eltérően szabályozza. egyidejűleg több kormányrendelet is megjelent, amelyek már konkrét intézkedéseket tartalmaznak. a művelődésügyi minisztériumban tájékoztatták az mti munkatársát arról, mi tette szükségessé a változásokat, mi a céljuk és jelentőségük.

- a módosításokra elsősorban azért került sor, hogy a szabályozások - ott is, ahol ez még nem volt meg - összhangban álljanak a tanácstörvényvel: tovább növeljük a különböző helyi szervek és intézmények hatáskörét; megszüntessünk indokolatlan köztötségeket. mindez - úgy véljük - egyszerűsíti, gyorsítja majd az ügyintézését is. néhány példát a változások érzékeltetésére: elő volt írva, hogy községi vagy helyi tanács csak a megyei tanács végrehajtó bizottságának előzetes hozzájárulása alapján létesíthet óvodát. ezentúl ez a helyi tanácsok joga. kollégium létesítéséhez eddig a művelődésügyi miniszter előzetes hozzájárulása kellett. a jövőben erről a tanácsok döntenek. korábban, ha egy általános iskolában külön fiú-, illetve leányosztály szervezése volt indokolt, ezt csak a felettes szakigazgatási szerv engedélye alapján tehették. most az intézkedés joga az iskolaigazgató hatáskörébe kerül.

/folyt köv/

-1-

At

bb . 1. / ujjabb intézkkedések...folyt/ny

- a tanácstörvény végrehajtási rendelete és a kormány most megjelent rendelete alapján - a tanácstörvényvel összhangban - szabályozni kellett egyes művelődési intézmények létesítését, megszüntetését, tevékenységi körének megváltoztatását. az új szabályozás során igyekeztünk tisztázni, hogy tanácsszintenként melyik tanács milyen művelődésügyi intézményt létesíthet, figyelemmel a tanácstörvénynek arra az előírására, amely szerint a helyi tanácsok elsősorban a lakosság alacsony művelődési igényeit kötelesek kielégíteni. ugyanakkor tisztázódott az is, hogy a közép-foku művelődési igények kielégítése a megyei, megyei városi, fővárosi, egyes közép-foku intézmények esetében a fővárosi kerületi tanácsok feladata.

- a most megjelent kormányrendelet tehát a tanácstörvényvel összhangban, tanácsi szintenként szabályozza a létesítéssel, átszervezéssel, megszüntetéssel kapcsolatos tennivalókat, összegezve rögzíti mindazokat a szabályokat, amelyek eddig különféle jogszabályokban, szétszórtan voltak meghatározva.

- a kormányrendelet megjelenése lehetővé teszi, hogy gyors ütemben elkészüljenek az egyes tanácsok művelődésügyi szakigazgatási feladatairól szóló miniszteri utasítások. a községi, nagyközségi művelődésügyi szakigazgatási feladatokat tartalmazó miniszteri utasítás tervezete például már készen van, s az utasítás rövidesen megjelenik. /mti/

--

bb 2. világjáró csipkebogyó - magyar erdei termékek amerikában és afrikában

i ba/mm/ny ie la

1971. november 5.

a hazai erdőkben még szorgos kezek gyűjtik a különböző ehető gombákat és az erdők dércsipe gyümölcsseit, ám az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vállalat raktáraiban már jónéhány zamatos készítmény utrakészen áll távoli földrészek felé.

az erdők termékeit hat külkereskedelmi vállalat - a monimpex, az ártesz, az agrimpex, a hungarofruct, a hungaroccoop és a hungaroflor - exportálja a világ számos országába. a legjelentősebb vásárlóink: lengyelország, az ndk, finnország, svédország, anglia, az nszk, ausztria, valamint ghana és etiópia. a tél beköszöntésével elsősorban a zordabb éghajlatú északi országokból, skandináviából, finnországból rendelnek szívesen, elsősorban vitamindus erdei szörpöket.

/folyt köv/

-2-

NA

bb 2. / világjáró....folyt/ny

a legkedveltebb őszi-téli exportcikk a magas c- vitamin tartalmu csipkebogyó. a különböző szörpökből, sűrítvényekből az idén mintegy 2000 mázsányit szállítottak az észak-európai országokba és kanadába. a különböző jellegzetes ízű gyümölcsök, készítmények mellett keresett cikk az erdei gomba is. a szárított gombából svájcban, franciaországban és kanadában készítenek konzerveket, krémeket, ételízesítőket. a saját levében tartósított róka gombasaláta Európában és a tengeren túl a legelkelőbb éttermek étlapjain is szerepel. a gombaféleségekből az idén mintegy 1.500 mázsát szállítanak külföldre.

tizenöt évvel ezelőtt az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vállalatnak alig négy millió forint értékű termékét exportálták, 1970-ben pedig 42 millió forint értékű erdei készítményük került külföldre. 1975-ben évi 56 millió forintos export-forgalomra számítanak. a jövő évtől már gombakonzerveket, szaporítóanyagokat, erdei megvakat és gumókat is exportálnak. /mti/

--

bb 4. szakmunkástanulók gyógyüdülése

i ol/gk/ny ie la

1971. november 5.

az idei oktatási év téli szünetében ismét többszáz szakmunkástanuló vesz részt szervezett üdültetésben. további 500, egészségileg rászoruló fiatal a zempléni hegységbe utalnak gyógyüdülőbe, ahol 21 napot töltenek, miközben - rendszeres konzultációk segítségével - lépést tartanak az iskolai tananyaggal is. míg a korábbi években csak fővárosi szakmunkástanulók részesülhettek gyógyüdültetésben, tavaly s már az idén is vidékieket utaltak be ujhutára. az első turnus részvevői bács és békés megyei fiatalok, zömében vasipari szakmák tanulói, leendő esztergályosok, lakatosok. a november végi váltás zöme békésből, hajdu-bihar, illetve szabócs-szatmár megyéből érkezik majd. /mti/

--

-3-

NA

bb 3. hírek a főváros életéből

i don zs bh la

1971. november 5.

gondoskodás a xi. kerületi
öregéről

a xi. kerületben - hasonlóan a többi városrészhez - sok olyan idős embert tartanak számon, akik magukra maradtak, és szociális-egészségügyi ellátásra szorulnak. helyzetük javítására a xi. kerületi tanács elhatározta, hogy öregek napközi otthonát léptesít. a tervek szerint a budafoki ut 12. szám alatti épület ad majd otthont az időseknek. a napközi otthonbened-
lőt, pihenőt, olvasótermet és játékszobát rendeznek be. az egye-
dülálló öregek orvosi ellátásban is rész vesznek majd.

ujpest ut - és járdaépítési
programja

elkészült ujpest jövő évi ut- és járdaépítési programja. eszerint aszfaltozzák az uttestet a németi ernő utcában, a névtelen utcában, a klapka utcában és a kutató utcában, a járdát pedig a sörétygár utcában, a szondy utcában és a mikszáth kálmán utcában. a iv. kerületi tanács tervében szerepel a csatorna-
hálózat bővítése is elősorban azokon a részeken, ahol 1972-ben terveznek utépítéseket. így jövőre látnak hozzá a megyeri ut -
fői ut - váci ut és a szilas patak által határolt terület csapadékvíz-csaornájának kiépítéséhez. a következő lépcsőben a szérűskert - fői ut - váci ut - vasutvonal és a szilas patak által határolt rész csatornázását kezdik meg.

olcsó vacsoraszolgáltatás, több
kiszendéglő a belvárosban

több száz belvárosban dolgozó közétkeztetési igényét még ma sem tudják kielégíteni az v. kerületben. mint az illetékesek megállapították, ma már a vállalatok és a vendéglátóhelyek kapacitása kicsi. a kerületi tanács és a vendéglátóipari vállalat most olyan megállapodást kötött, hogy a meglévő vendéglátóhelyeken nagy választékban, olcsó ételeket szolgálnak ki. s a vállalat felújításra váró helyiségeit kiszendéglőkkel alakítják át. azt is tervezik, hogy a lehetőségekhez mérten olcsó vacsoraszolgáltatást vezetnek be a kerületben/mti/

- 4 -

bb 5. madárkák, szindbád - újabb nyolc játékfilm novemberben

i szö/gk zs bh hgy

1971. november 5.

a szovjet film hetének kiemelkedő alkotásai mellett újabb nyolc játékfilmet tűznek novemberi műsorukra a filmszínházak. a bemutatásra váró alkotások között két magyar újdonság is szerepel, mindkettő elsőfilmes rendező munkája. fiatalok mai életét idézi színes filmjében, a „madárkák”, -ban böszörményi géza. a forgatókönyvet gyarmathy liviával együtt írta a rendező, a fényképezés ragályi elemér munkája. főszereplők: bánsági ildikó, schütz ila, cserhalmi györgy és lukács sándor. az utóbbi idők egyik legköltségesebb alkotása huszárik zoltán „szindbád”, -ja. krudy gyula novelláiból a fiatal rendező írta, a színes felvételeket sára sándor készítette. az alkotásban a szindbád-novel-
lák színei, sajátos hangulata elevenedik meg, a címszerepet latinovits zoltán alakítja. további főszereplők: dayka margit, ruttkai éva és nagy anna.

szovjet-gruz alkotás a „nagy mamák és unokák”, . n. mcsedlidze filmje a nagy honvédő háború idején játszódik egy gruz falucskában. egy holland hadifogolytábor a színhelye a jugoszláv-olasz koprodukcióban készült „vesztesek és győztesek”, című filmnek, giuliano montaldo munkájának. a felszabadulást követő napokban kezdődik a cselekménye a lengyel waldemar podgorski rendezésében készült „nulla délkör”, -nek.

az olasz filmgyártást a „szenzációvadászok”, című színes alkotás képviseli a novemberi programban, marcello fondato rendezésében, jean sorellet a főszerepben. a pesti színház műsorán is nagy sikerrel szereplő neil simon-vigjátékot ezúttal amerikai filmen láthatjuk viszont: a „furcsa pár”, kacagtató sztorijának két főszereplője: jack lemmon és walter matthau. rendezője gene saks. egy tengerparti vakáció vidám napjait idézi a „nap-sugaras szemek”, című színes francia film, michel boisrond munkája.

a rövidfilm-bemutatók sorából kiemelkedik glócz róbert „a nato”, című filmje, amely az észak-atlanti tömb szerepéről, tevékenységéről tájékoztatja a nézőket. a most elhunyt macskássy gyula várnai györggyel készítette a „fegyver”, című filmjét, amelyben a militarizálódás ellen emeli fel szavát a rajzfilm sajátos eszközeivel. a barlangrajzok titkait kutatja „az őszember művészete”, című kisfilmjében györgy istván.

/folyt. köv./

- 5 -

MA

bb 8. /madárkák.... folyt./ bh

a tápéi tanyák lakossága sokáig gyékényszövésből élt, ma ugyanitt az ország gazdasági életében sokat jelentő olajkutatások állnak. ezt a megváltozott világot idézi rövidfilmjében, a „gyékény és olaj,, című alkotásában Lakatos Vince./mti/

--

bb 6. sikeres a „kell a jó könyv,, olvasómozgalom - olvasó ankétok, irodalmi estek, könyv-viták novemberben

1 szö/fk zs bh gy 1971. november 5.

a közelmúltban hirdette meg a magyar-szovjet baráti társaság a magyar írók szövetségével és számos más szervvel együtt a „kell a jó könyv,, című olvasómozgalomát; s már az első napok tanúsága szerint az érdeklődés máris számottevő. az egy esztendeig tartó pályázati lehetőség iránt elsősorban munkások, parasztok, diákok és a katonafiatalok érdeklődnek. a pályázatban szereplő 43 irodalmi alkotás közül hatot választhatnak ki az érdeklődők, s az azokkal kapcsolatos kérdésekre kell felelniük. a könyvesboltok, könyvtárak országsszerte felkészültek az akcióra, s a szóbanforgó művek többsége máris kapható, kölcsönzésüket biztosítják, illetve előjegyzik az igényelt alkotásokat.

a könyvtárak, a könyvkiadók és terjesztők számos helyen olvasó ankétokat, könyv bemutatásokat, irodalmi esteket, könyv-vitákat, vetélkedőket szerveznek. a szovjet könyv ünnepének novemberi rendezvényei között szombathelyen a vas megyei épülettervező iroda kulturtermében tartanak előadást, november 8-án a klasszikus orosz, illetve szovjet irodalom alkotásairól. Bánki Zsuzsa és Bitskey Tibor közreműködésével. a leninvárosiak két nappal később a Derkovits Gyula művelődési házban rendeznek olvasóankétot. szegeden a tiszai szálló dísztermében, szolnokon a Vörösmarty-könyvtárban népszerűsítik műsoros estek, könyv-viták és vetélkedők keretében a szovjet szépirodalmi alkotásokat ebben a hónapban./mti/

--

- 6 -

NA

bb. 7. a szükségesnél nagyobb a munkaerő fluktuáció borsodban - a megyei népi ellenőrzés megállapításai

vid/rj ká hgy

1971. november 5.

bár a munkaerő-mozgás mérséklődött, a csökkenés nem számottevő, további hatékony intézkedések, az eddig érvényben lévő rendelkezések következetesebb végrehajtása szükséges - állapította meg a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság most véget ért vizsgálata. az állami, a tanácsi és a szövetkezeti ipar huszonhét egységében, köztük a diósgyőri Lenin kohászati művekben, a borsodi szénbányáknál, a sajjószentpéteri üvegyárban és több építőipari vállalatnál vizsgálták: a munkaerőhelyzet mennyiben befolyásolja a termelési célok megvalósítását, hogyan alakul a vállalatoknál a munkaerő mozgása, milyen a munkafegyelem? a vizsgált vállalatok több mint hetvenezer dolgozót foglalkoztatnak.

megállapították többek között, hogy a munkaerő hatékony felhasználását kedvezőtlenül befolyásolja a munkaidő alapok elégtelen kihasználása. ez év első felében - bár a korábbihoz képest csökkent a túlórák száma - mégis csaknem három-millió túlórárt vettek igénybe a tervek teljesítéséhez. hasonlóképpen rontja a termelékenységét a munkafegyelem lazasága.

a káros fluktuáció megakadályozására mind a borsod megyei mind pedig a miskolci megyei város tanácsa bevezette a kötelező munkaközvetítést. ezt azonban a vállalatok nem tartják eléggé hatékonynak. ennél hatékonyabbnak bizonyult az a központi rendelkezés, amely csökkentette a létszámnövekedésben való érdekeltséget. a vállalatok is számos intézkedést tettek a munkaerő megtartására. a diósgyőri gépgyár, a borsodi vegyikombinát és több más üzem elzárkózik az ugynevezett „vándormadarak,, felvételétől. a miskolci pamutfonoda, az ózdi kohászati üzemek megszüntette a munkahelyi béraránytalanságokat, a tarcali kőbánya, a borsodi szénbányák, a sajjószentpéteri üvegyár a munkakörülményeket javította. a felsőzsolcai mezőgazdasági gépjavitó vállalat ösztöndíjat ad a szakmunkás tanulóknak.

a vizsgálat alapján a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság javasolja a szakmunkások hatékonyabb foglalkoztatását. ajánlja az üzemeknek, hogy a szakmunkás-tanulókkal kössenek társadalmi szerződést, növeljék a teljesítménybérezés arányát, alakítsanak ki közös szemléletű munkafegyelem megszilárdítására.

/mti/

--

8.03 rj

- 7 -

g¹⁰
fmo

bb. 8. tanácselnöki utasítás, helyreállítási terv a vasi mű-
emlékek megóvására

vid/ká/rj hgy

1971. november 5.

Műemlékhelyreállítási tervet készített a vas megyei tanács. a program öt évre megszabja a műemlékek helyreállításának, állag-
megóvásának ütemét, összhangban az országos műemléki felügyelőség
elképzeléseivel. egyúttal jelzi a vasi előkészületeket a szerve-
zett magyar műemlékvédelem 1972 évi centenáriuma és az unesco
műemléki szervezete, az ICOMOS jövő évi magyarországi közgyűlése-
re. a megyei tanács elnöke egyidejűleg utasítást adott ki a mű-
emlékek és népi műemlékek fokozott védelmére.

Mindez azt bizonyítja, hogy vas megyében jó kezekben van a
műemlékvédelem. az elmúlt esztendőben felújították a kőszegi vá-
rat, a szombathelyi íseumot, a csemeszkopácsi és a veleméri
templomot, a jáki szent jakab kápolnát, a körmendi és a bozsoki kas-
télyt, a szalafői káptut és kerített házat, valamint a pankaszi
haranglábát. hozzáláttak a kőszegi belváros rekonstrukciójához
is. a büki volt szapáry kastély sok éve huzódó helyreállítása 1972-
ben befejeződik, míg a sárvári nádasy vár szintén régóta esedékes
felújítása jövőre kezdődik el. megszépül a dorffmeister és más
művészek barokk freskóival ékesített szentgotthárdi templom is.
/mti/

--

bb. 9. kompokat vásárolnak a borsodi termelészövetkezetek

vid/ká/rj hgy

1971. november 5.

Borsod megye nagy folyóin: a tiszán, a hernádon, a bodrogon
és a sajón huszonhét nagy teherbírásu komp segíti a közúti köz-
lekedés gyorsabb lebonyolítását. a községi tanácsok kezelésében
lévő vízijárművek többsége ma már a mezőgazdaságot szolgálja. a
termelészövetkezetek földterülete ugyanis rendszerint átnyulik a
folyók másik oldalára és a dolgozókat, traktorokat és kombájnokat
kompokon szállítják át az egyik partról a másikra. a kompok évente
mintegy kétszáz ezer személyt, ezernégyszáz személygépkocsit,
négyezer teherautót, nyolcezer különböző mezőgazdasági gépet és negy-
venötezer lovat, valamint szarvasmarhát szállítanak. a folyamatos
közlekedés biztosítására több közös gazdaság megvásárolta a kompo-
kat a községi tanácsoktól. így olaszliszván, bodrogolasziban és
sárazsádyban már termelészövetkezeti kompok járnak a bodrogon, most
újabb tisz vízijármű kezdte meg munkáját zsujtánál, a hernádon.
ezt az abaujvári aranykálász tisz ötvénezer forintért vette meg a
helyi tanácstól. /mti/

--

8.08 rj

- 8 -

hgy 9.10

bb. 10. öt különböző burgonyavirust mutat ki a keszthelyi szérum

vid/rj ká hgy

1971. november 5.

a burgonyavírus kimutatására új módszert dolgoztak ki a
keszthelyi agrártudományi egyetemen. a veszedelmes megbetegedést
eddig csak akkor vették észre, amikor az már jelentős kárt oko-
zott. a kutatók a különböző vírusokat nyulak vérébe oltották. az
állatok ellenanyagot termeltek, amelyet kivontak a vérből. az
értékes kivonat szérum formájában kerül a gyakorlati szakemberek
kezébe, akik a laboratóriumokban néhány perc alatt megállapítják
a gumóból, illetve a levélből préselt lé néhány cseppjének fel-
használásával a fertőzöttséget. ha a lé zavarossá válik pozitív a
lelet. a burgonya öt veszedelmes vírusát tudják kimutatni a szero-
lógiai eljárással: a 80 százalékos terméskiesést okozó „y„ virust,
valamint a klorofilt különböző módon és mértékben megtámadó
„x„ „s„ „m„ és „k„ vírusokat. /mti/

--

bb. 11. „husgyár„ a nagykunsgában - elkészült szolnok megye
legnagyobb gazdaságának középtávu fejlesztési programja

vid/ká/rj hgy

1971. november 5.

a nagykunsg huszonhét ezer holdján gazdálkodó középtiszai
állami gazdaságban elkészült a középtávu fejlesztési program. a
megye legnagyobb gazdasága a termelés szakosítását helyezi előtérbe. a
növénytermesztésben négy főnövényre koncentrálnak, mindenekelőtt a
szikes területeken is jól jövedelmező rizsre. a tervidő-
szakban félezer holddal bővítik vetésterületét és ezerhatszáz
holdon termesztik a vízi gabonát.

a takarmánytermelés nagyüzemi méretű fejlesztése alapot nyújt
az állattenyésztés további kiterjesztésére. száz holdként
százhatvanról mázsa hus előállítását tervezik. a hustermelés re-
ális fejlesztésének alapjait tervszerű beruházásokkal teremtik
meg. az év végéig három szakosított tehenészeti telep építését
fejezik be, amelyek tehenállománya négy millió liter tejet termel
majd évente. sor kerül a hizómarha telep és a szakosított ser-
téstelep bővítésére is. a gazdaságban ezenkívül vágóhidat és hus-
feldolgozó kombinátot építenek. /mti/

--

8.15 rj

- 9 -

hgy 9.11

bb. 12. dr. dimény imre a fao konferenciára rómba utazott

rj hgy

1971. november 5.

a fao konferencia xvi. ülészakára dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter vezetésével pénteken küldöttség utazott rómba. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent kazareczki kálmán, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke. /mti/

--

bb. 13. dr. tamás lászló

rj hgy

1971. november 5.

főtítár vezetésével rómba utazott az élelmezésipari dolgozók szakszervezetének küldöttsége az olasz élelmezésipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének meghívására.

/mti/

--

bb. 14. koszoruzási ünnepek a kerületekben a szovjet hősi emlékműveknél

t/vt/rj zs hgy

1971. november 5.

pénteken délelőtt a fővárosi kerületekben koszoruzási ünnepeket rendeztek a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulója alkalmából. a zászlókkal, virágokkal övezett szovjet hősi emlékműveknél, szobroknál a fegyveres testületek tagjai - katonák, rendőrök, munkásőrök - álltak díszőrséget. Lerótták kegyeletüket budapest lakói, a párt és állami szervek, a társadalmi és a tömegszervezetek képviselői is.

/folyt.köv./

9.38 rj

- 10 -

ln 10

bb. 14. /koszoruzási ... 1. folyt./rj

a fasiszták által orvul meggyilkolt szovjet parlament, osztapenko kapitány budaörsi uti emlékművénél - a magyar és a szovjet himnusz hangjai után - koszorut helyeztek el a xi. kerületi pártbizottság, a tanács, a népfront és a kisz bizottság vezetői, a fegyveres erők, a tömegszervezetek képviselői, továbbá az üzemek, vállalatok, intézmények dolgozóinak, az iskolák diákjainak küldöttei. ugyancsak elhelyezték a megemlékezés virágait a gellért téri szovjet hősi emlékműnél. megkoszorúzták az albertfalvai emléktáblát is, amelyet ott helyeztek el, ahol a felszabadító szovjet katonák először lépték át a kerület határát.

a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél az i. kerületiek emlékeztek meg a történelmi évfordulóról. itt is a kerület párt- és állami vezetői, a társadalmi- és tömegszervezetek küldöttei, az üzemek, vállalatok, intézmények dolgozóinak képviselői, az oktatási intézmények tanulói helyezték el az emlékmű talapzatán a hála és a kegyelet virágait.

a xviii. kerületben a pestlőrinciek a vecsés határában orvul meggyilkolt steinmetz kapitány szobránál adóztak tisztelettel a hősi szovjet parlament emlékének. a kerületi pártbizottság, a tanács, a kisz és a népfront bizottság, a fegyveres testületek, a tömegszervezetek nevében, továbbá az üzemek, gyárak, intézmények dolgozó, a tanuló ifjúság küldöttei koszorúzták meg a szobrot. ugyancsak koszorúkkal, a kegyelet és a hála virágaival díszítették a szovjet hősök pestlőrinci, valamint pestimrei emlékművét.

az évfordulóra emlékezve budapest más városrészeiben is megkoszorúzták a szovjet hősi emlékműveket. /mti/

--

bb. 15. megnyílt az óvodai berendezések közületi boltja

t/vt/rj hgy

1971. november 5.

pénteken a vii. kerület landler jeno utca 47. szám alatt koren istván a tanért vezérigazgatója megnyitotta a félmillió forintos költséggel létesített óvodai berendezések közületi boltját. az üzletben mind a forma, mind a kivitel tekintetében korszerű, variálható óvodai butorokat - az ipoly butorgyár termékeit - árusítják. bármilyen méretű, akár alacsony, akár magas helyiségekben használhatók. kiképzésük alkalmazkodik a gyerekek életkorához, tartósak, szépek, könnyen tisztíthatók, egészségügyi, pedagógiai, esztétikai szempontból egyaránt megfelelnek a követelményeknek.

a tanért felkészült a vásárlók igényeinek kielégítésére: jelenleg 3 millió forint értékű készlet áll rendelkezésre. az üzletben található butorokból ezt szükség esetén tovább növelik. /mti/

10.12 rj

11 10 To

- 11 -

bb. 16. ábc áruház szarvason

vid/rj - cz

1971. november 5.

a békés megyei élelmiszerkiskereskedelmi vállalat szarvason öt és fél millió forintos költséggel építtette fel a megye legkorszerűbb ábc áruházát. az új kereskedelmi objektumot pén-
teken adták át rendeltetésének. a város központjában lévő
ábc áruházban csaknem 700 négyzetméter eladótér, több ezer
féle termék várja a vevőket.
/mti/

bb. 17. befejeződött a szüret heves megyében - kitűnő minőségű az
idi bor

vid/rj - cz

1971. november 5.

heves megyében, az ország legnagyobb kiterjedésű minőségi
bortermőközetében pénteken befejeződött a szüret. a szép ősz,
szinte mindvégig kedvezett a fürtök érésének és a termés beta-
karításának. az átlagosnál lényegesen több napsütés elősegi-
tette a szőlő cukortartalmának a szokásosnál erőteljesebb növe-
kedését, jellegzetes íz- és zamatanyagának kifejlődését. a must
cukortartalma átlagosan 3-5 fokkal magasabb az idén mint az
elmúlt évben és általában eléri sőt túlszárnyalja a husz fokot;
ez a jó borok alapfeltétele.

kedvezően befolyásolja a borok minőségét, hogy az idén már
a mátraalján és az egri dombokon egyaránt gondosan szelektál-
va szüretelték a szőlőfürtöket. így az egyes fajták tisztán kerül-
tek a feldolgozóba. a termelészövetkezetek a kedvezően beérett ter-
més nagy többségét az idén már korszerű gépi eszközökkel dolgoz-
ták föl. a nagy teljesítményű préselő és bogyózógépek alkalmazásá-
val szinte órák alatt szüretelték le a szőlő levét, s így a jelle-
gét tökéletesen megőrző mustot kaptak. több kedvező tényező egy-
beesése eredményeként az utóbbi évtizedek egyik legjobb évjárata
borai érlelődnek az egri és a mátraaljai pincékben.

különösen a hagyományos szőlőfajták, többek között a rizling-
szilváni, muskát-ottonel, leányka, a tramini, valamint a bika-
vért adó kékszőlő fajták magas cukortartalmu mustjából számitanak
kitűnő borokra. érdekes az is, hogy a termelészövetkezetek egy-
résznél ugyan már megkezdtek a borok első fejtését, a legtöbb helyen
erre a műveletre a szokásosnál később kerül sor mivel a magas érté-
kű cukor hosszadalmasabban alakul át szeszé. /mti/

10.50 rj

11 15 To

- 12 -

bb. 18. sziven szurta élettársát

1/sb/rj hgy

1971. november 5.

tolna-mőzsi lakásán bogdán jánosné 36 éves foglalkozás nélkü-
li lakos féltékenységi vitába keveredett élettársával, farkas
istván 36 éves segédmunkással. a vita hevében konyhakést ragadott és
sziven szurta élettársát, aki a helyszínen meghalt. a tolna me-
gyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vette bogdán jánosné és meg-
indította ellene a büntető eljárást. /mti/

bb. 19. rádólt a fa a favágóra

1/sb/rj hgy

1971. november 5.

a zala megyei homokkomárom határában az erdei fakiter-
melésnél védősisak nélkül dolgozott lenér józsef 55 éves zala-
szentbalázi tsz-tag. döntés közben a korhadt fa kettétörött
és rádólt a favágóra. lenér józsef súlyosan megsebesült, s a kór-
házba szállítás után meghalt. /mti/

bb. 20. közlekedési balesetek

1/sb/rj hgy

1971. november 5.

csanytelek és baks község között szabó jános 39 éves hely-
beli lakos a traktor vezetése közben elaludt a volánánál. ennek
következtében az utmenti árokba borult. súlyosan megsérült, s
a helyszínen meghalt.

cegléd határában figyelmetlenül vezette motorkerék-
párját kereszturi károly 20 éves villanyszerelő és elütötte a vele
egy irányban haladó kerékpárost, dr. halász jános 73 éves ceg-
lédi nyugdíjast. a motorkerékpáros a helyszínen szörnyethalt, az
idős kerékpáros pedig súlyosan megsérült, kórházba szállították.
/mti/

10.53 rj

11 18 To

- 13 -

bb. 21. teljesítettek a búzavetéstervet a csongrád-békési állami gazdaságok - terven felül is vetnek kenyérgabonát

vid/rj -cz

1971. november 5.

Csongrád és Békés megye 18 állami gazdasága teljesítette kenyérgabona vetéstervét: 54.000 holdon került földbe az étkezési és a takarmánybuza. elismerés és dicséret illeti a traktorosokat, akik még ünnepnapokon is fáradhatatlanul dolgoztak. a nagykiterjedésű kötött talajok felszántása, elmunkálása az idén óriási erőfeszítést követelt. amíg a kedvező években 4-6 normál-hold talajmunka elegendő porhanyós magágy készítéséhez, most ennek éppen kétszeresére volt szükség a szárazság miatt. teljesítményük azzal is lemérhető, hogy tavaly ilyenkor még 10 000 hold vetetlen volt. igaz, akkor árvíz, belvíz sújtotta a gazdaságokat, de a rendkívüli helyzetből fakadó kései vetés ellenére is 20,1 mázsás rekord búzatermést arattak a nyáron. ezt annak köszönhetik, hogy kialakultak már a törzsgárdák. a régi munkahelyüket szerető szakképzett traktorosok a nehéz körülmények közt is helytálltak, kifogástalan magágyat készítettek.

most a vetési terv teljesítése után sem hagyták abba a munkát. ahol még víznyomott területek vannak, megpróbálják hasznosítani. ezeket is megművelik és terven felül sokszáz holdon vetnek még búzát. a szabad területtel nem rendelkező gazdaságok pedig felszabadult gépeikkel segítenek a szomszédos tsz-eknek az őszi munkák végső hajrájában. /mti/

--

bb. 23. Lottó nyerőszámok

rj hgy

1971. november 5.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a várcott megtartott 45. heti Lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

1 20 46 53 55

/mti/

--

10.56 rj

- 14 -

12²⁰ To¹

bb. 22. megkezdődött az üzemszerű termelés a kanizsa butorgyár új gépsorain - egy év alatt hetven millió forinttal növekszik a butorgyártás

vid/rj - cz

1971. november 5.

nagykanizsán az 1969. óta saját erőből folyamatosan épített butorgyár automata gépsorain megkezdődött az üzemszerű termelés. az ország legkorszerűbb butorgyárát olyan, gombnyomásra működő gépsorokkal szerelték fel, amelyek az automatikusan elkészítik a butorok elemeit. a kanizsa butorgyár gépei egy év alatt 12.000 köbméter butorlap megmunkálására alkalmasak, amiből hozzávetőleg 20 000 korszerű szobabutor szerelhető össze. elkészült és pénteken megkezdődött a termelés a gyár 2.200 négyzetméter alapterületű kárpitosüzemében is. a kanizsa butorgyár új egységeit a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulója tiszteletére helyezték üzembe.

a 140 millió forintos költséggel fejlesztett butorgyárban a magasszintű gépesítés következtében azonos munkáslétszámmal meg-négyszereződik a termelés. a jövő évben például hetven millió forint értékű butorral többet szállít a nagykanizsai gyár a kereskedelemnek, mint ebben az évben. a termelésfelfutás lényegében 1973-ban lesz, s ettől kezdve mintegy félmilliárd forint értékű butor hagyja el évenként a gyár kapuját. /mti/

--

bb. 24. diszdoktorrá avatták cyrus eaton-t

t/szö/rj hgy

1971. november 5.

ünnepi közgyűlést tartott pénteken az eötvös loránd tudományegyetem tanácsa. az egyetem aulájában ünnepélyes külsőségek között avatták diszdoktorrá a hazánkban tartózkodó dr. cyrus stephen eaton-t, a világhírű lenin békedíjas amerikai közéleti személyiséget.

az ünnepi aktuson megjelent garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes, bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, darvasi istván és pethő tibor, az országos béketanács alelnökei, valamint bartha jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt tudományos, politikai és társadalmi életünk sok más ismert vezető személyisége is. megjelentek a társegyetemek képviselői, az eötvös loránd tudományegyetem tanácsának tagjai, professzorai, oktatói, dolgozói és hallgatóinak képviselői is.

/folyt.köv./

11.55 rj

Tb 13⁰⁰

- 15 -

bb. 24. / diszdoktorrá... 1. folyt./rj

dr. nagy károly, az egyetem rektora bevezető szavaiban méltatta dr. cyrus stephen eaton közéleti tevékenységét. rámutatott: cyrus eatont azok között a jeles személyiségek között tartjuk számon, akik példát mutattak arra, hogyan lehet bátran szolgálni a népek békés együttélésének nemes eszméjét. az ő személyében a jogász-közgazdász tudóst és az emberiség jobb jövőjéért tevékenykedő békepolitikust üdvözölhetjük egyszerre. az ötvös loránd tudományegyetem éppen ezért büszke arra, hogy diszdoktorává avathatja kérte az ünnepeltet: fogadja ezt az aktust úgy is, mint az egyetem nagyrabecsülésének, tiszteletének és szeretetének kifejezését.

ezután dr. sárándi imre, az állam- és jogtudományi kar dékánja ismertette cyrus eaton életpályáját, tudományos-szakmai tevékenységét.

majd az egyetem rektora kézfogással az állam- és jogtudományok diszdoktorává fogadta a világhírű amerikai közéleti személyiséget. dr. cyrus stephen eaton meleg szavakkal mondott köszönetet a megtisztelő kitüntetésért. /mti/

bb. 25. új üzletsor zalaegerszegen

vid/ká/rj hgy

1971. november 5.

zalaegerszeg főutcáján egy ujonnan épült lakóház földszintjén 8 tágas, korszerű kereskedelmi egységet alakítottak ki. az üzletsort pénteken délelőtti szurdi istván belkereskedelmi miniszter adta át a vásárlóközönségnek. az 1.840 négyzetméter összalapterületű üzletsor építése 13 millió forintba került. zalaegerszeg kereskedelmi hálózata egyébként ebben az évben összesen 16 új üzlettel gyarapodik. /mti/

12.00 rj

- 16 -

bb. 26. 1500 személyes ebédelt avattak az esztergomi labor mim-ben

vid/ká/rj hgy

1971. november 5.

az esztergomi labor műszeripari művekben pénteken új épületben emlékeztek meg a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulójáról. ebből az alkalomból avatták fel a vállalat 1500 személyes ebédlőjét, amelyet 800 személyes előadóteremmé tudnak átalakítani. olyan világítási, akusztikai berendezésekkel, öltözőkkel látták el, hogy színházi előadások rendezésére is alkalmas. a 14 millió forintos költséggel létesített modern épülethez mintegy ezer óra társadalmi munkával járultak hozzá a gyár dolgozói. /mti/

bb. 27. önköltő műanyag, műbeton - műanyagipari kollokvium esztergomban

vid/ká/rj hgy

1971. november 5

a különböző műanyagok egyre nagyobb szerepet kapnak az élet minden területén. ha műanyagról van szó, a nagyközönség általában a pvc-re, a polietilénre, vagy más, hőre lágyuló műanyagokra gondol. kétségtelen, hogy ezek játsszák most a főszerepet, de a hőre keményedő, s a már nálunk is három évtizede gyártott műanyagok is nélkülözhetetlenek. fejlődésük üteme hasonló a dinamikus fejlődő alumíniumiparhoz.

e műanyagok gyártásának helyzetéről tárgyalt a magyar kémikusok egyesületének műanyagipari szakosztálya. az esztergomban megtartott háromnapos kollokviumon, amely pénteken ért véget. a kutató, az előállító, a feldolgozó és az alkalmazó szakemberek, mintegy 40 különböző intézmény és vállalat dolgozói együttesen vitatták meg a tennivalókat.

a kollokvium egyik fő témája az ugynevezett telítetlen polieszter volt. a főzűdi nitrokémia már jelentős mennyiségben gyártja ezt a gyantát. üvegszállal párosítva az acéllal vetekszik. könnyű, szilárd, rugalmas és a korróziónak ellenáll. hazai alkalmazását meggyorsítja, hogy a sajtószentpéteri üvegyárban megkezdték az üvegszálak gyártását. hazai kutatásokkal sikerült a nagyon savas, lúgos közegeknek is ellenálló polieszter fajtákat kikísérletezni. így ezek emberi fogyasztásra kerülő termékek tárolására, szállítására is alkalmasak. ugyancsak a műanyagipari kutató intézetben kísérletezték ki az egyébként rendkívül gyúlékony polieszternek egy önköltő fajtáját, amely nem fog tüzet, így az építőiparban is széleskörűen felhasználható.

/folyt.köv./

12.10 rj

- 17 -

bb. 27. /önkioltó ... 1. folyt./rj

a tanácskozás másik központi témája az epoxi alapu mügyanták helyzete volt. ezek felhasználása is széleskörű. a nagyközön-ség először az epokit ragasztó formájában ismerkedett meg vele. az epoxi alapu mügyanták szélesebb körű felhasználását segíti majd a tiszavidéki vegyikombinátban most munkához kezdő új üzem. ebbe a mügyantacsaládba sokféle anyag tartozik. ebből készül például az a mübeton, amellyel órák alatt meg tudják javítani a nagy-forgalmu utakat.

a tanácskozás résztvevői végül megvitatták a nehézipari mi-nisztériumnak a hőre keményedő műanyagok fejlesztésére készített távlati tervét. /mti/

--

bb. 28. újabb mszbt-tagcsoportok szombathelyen

Vid/ká/rj hgy

1971. november 5.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége újabb szombathelyi üzemek és intézmények mszbt-tagcsoportjainak alakulását hagyta jóvá. a tagcsoporttá nyilvánítást dokumentáló okmányt e kollektívák számára a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójával kapcsolatos ünnepségeken adják át. pénteken a szombathelyi centrum áruházban, a pamutiparban és a remix vállalatnál volt ilyen ünnepség. szombaton a vas megyei építőipari vállalat dolgozói veszik át az okmányt. /mti/

--

bb. 29. diákolimpikonok és felkészítőik jutalmazása

t/vt/rj hi hgy

1971. november 5.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban dr. gosztonyi jános miniszterhelyettes fogadta és megjutalmazta a nyáron rendezett nemzetközi matematika és fizika diákolimpián ismét szép sikerrel szerepelt magyar csapatok tagjait, valamint felkészítőiket. az ifju matematikusok versenyén a magyar diákok négy első, és négy második díjat szereztek, s az országok közötti nem hivatalos pontversenyben csapatuk első helyezést ért el. a fizika olimpiáról egy első, egy második és két harmadik díjjal tértek haza diákjaink. a nem hivatalos pontversenyben szintén a magyar csapat lett az első.

/folyt.köv./

12.15 rj

10/15 or

- 18 -

bb. 29. /diákolimpikonok... 1. folyt./rj

dr. gosztonyi jános a művelődésügyi minisztérium vezetői nevében köszöntötte az egybegyűlteket, méltatta a nemzetközi diákolimpiákon elért nagyszerű teljesítményüket, amellyel újabb dicsőséget szereztek a magyar oktatásügynek és maguknak is.

ezt követően a miniszterhelyettes jutalmat adott át a két „válogatott”, csapat felkészítőinek és vezetőinek: hódi endre docensnek, reiman istván egyetemi adjunktusnak, kunfalvi rezsőnek, a középiskolai matematikai lapok fizika rovata szerkesztőjének és tichy géza egyetemi tanársegédnek.

jutalmat kapott a matematika csapat valamennyi tagja:

ruzza imre, göndöcs ferenc, komjáth péter, és frankl péter /első díjasok/, bajmóczy ervin, füredi zoltán, móri tamás és nagy andrás /második díjasok/. ugyancsak átvették jutalmukat a fizika-csapat tagjai: tichy rács ádám /első díjas/, mosó tamás /második díjas/, gács lajos és iglói ferenc /harmadik díjasok/, valamint szabó zoltán, aki az olimpián dicséretben részesült. /mti/

--

bb 30. tizenöt éves az express ifjusági és diák utazási iroda

t pr/fk szb hi

1971. november 5.

a fennállásának tizenötödik évfordulóját ünneplő express ifjusági és diák utazási iroda tevékenységéről tájékoztatta az újságírókat pénteken a hotel ifjuságban völgyi istván, az express igazgatója. elmondotta, hogy az iroda 1957-ben még csupán 4 ezer külföldi vendéget fogadott, s alig ezer magyar fiatal utaztatott határainkon túlra. együttes utasforgalma 1967-ben már meghaladta az 50 ezret, s alig öt év múlva, 1971-ben a százezret. /az idén 70 ezer külföldit fogadtak, s több mint 30 ezer magyar fiatal vittek idegen országokba./

az express 300 utazási irodával áll kapcsolatban, ausztrália kivételével valamennyi földrészen vannak partnerei. az érdeklődőknek 22 országot, 90 utvonalat kínálnak, szerveznek háromnapos utakat és három heteseket is, áraik 600 és 8000 forint között váltakoznak. /a szocialista országokba tett kirándulásaik körülbelül a negyedével, a tőkés országokba vezető társasutazásaik pedig hozzávetőleg a felével olcsóbbak, mint más magyar utazási irodák árai./ /folyt.köv./

13.03/szb

-19-

To 14/15

bb 30. /tizenöt éves... 1. folyt./-szb

a másfél évtized alatt kínálatuk egyre bővült: programjaik között tengerparti üdülés és hegyvidéki túra, társasutazás és pihenés, jelentős kulturális és sporteseményeken való részvétellel egyaránt szerepel. mind több szakmai csoportot is utaztatnak: az elmúlt években a többi közt vízügyi szakemberek utaztak olaszországba, építészek franciaországba, svédországba és angliába, fiatal mezőgazdászok látogattak Lengyelországba és a szovjetunióba.

az iroda jelentős támogatást kap a kormánytól, a kisz központi bizottságtól, az országos idegenforgalmi tanácstól, illetve az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanácstól. az olt például az ifjúságpolitikai alapról anyagilag is segíti az ifjúsági turizmust, ebben az esztendőben 15 ezer diák üdültetéséhez járult hozzá fejenként 150 forinttal.

impozáns számok sorakoznak az expressz belföldi utasforgalmáról készült statisztikákban is: országjáró turáikon, üdülőtelepeken, ifjúsági kempingjeikben az idén már 200 ezren fordultak meg.

az iroda tervei között szerepel, hogy a velencei-tó partján ifjúsági üdülőközpontot épít, a jövő esztendő nyarán verőcén 200 ágyas szállodát nyit, s ugyancsak saját kezelésű szállodát épített balatonföldváron. a vas megyei tanácstól megvásárolták a kőszegi panoráma szállót, s összeállították azoknak a diákotthonoknak, kollégiumoknak a listáját is, amelyek a tanítási szünetekben expressz szálláshelyként hasznosíthatók.

az expressz irodákban, kirendeltségeken már válogathatnak a jövő esztendői programok között az utaznivágyók. a szovjetunióba látogatók 16 útvonal között válogathatnak, s csaknem ugyanennyi uticélt kínál Lengyelország, csehszlovákia és a német demokratikus köztársaság is. számos társasutazásnak a bulgár, a román és a jugoszláv tengerpart lesz a célja, s nagylétszámú csoportok juthatnak el olaszországba, franciaországba, egyiptomba, angliába, svédországba, japánba vagy akár indiába. hazai „választék”: egyhetes tartózkodás budapesten, hétvégi kirándulások a verőceni nemzetközi üdülőtelepre, ifjúsági kempingek badacsonyan, balatonszemesen, siófokon, balatonföldváron, harkányban, sopronban, szomathelyen és miskolc-tapolcán, ifjúsági motoros találkozó verőcén, országjáró diákok találkozója kőszegen, zenés expressz hajó a dunán és a balatonon. /mt1/

13.10/szb

-.
-20-

To 14¹⁷

bb 34. időjárásjelentés

szb -cz

1971. november 5.

a meteorológiai intézet jelenti november 5-én 13 órakor:

enyhe, szeles idő

európa időjárása egyre változékonyabb lesz. a brit-szigeteken és észak-európában, valamint a szovjetunió európai területének nagy részén a nyugat-kelet irányban gyorsan mozgó ciklonok áramlási rendszerében enyhe és hideg légtömegek okoznak erősen felhős, szeles időt, sokfelé esőt, észak-európában havazásokat. európa többi részén a reggeli ködöktől eltekintve száraz, csendes az időjárás. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön szárazföldünk nagyrészen 2-6 fokkal magasabb, ugyanakkor közép-európában és a balkán-félszigeten 2-8 fokkal volt alacsonyabb az elmúlt kilenc év átlagánál. a következő 36 óra folyamán a változékony időjárást kialakító frontok hatása a kárpát-medencében is érezhető lesz.

hazánkban csütörtökön általában borult maradt az ég. hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megye területén a ködtakaró a nap folyamán megmaradt. több helyen esett jelentéktelen mennyiségű eső. a hőmérséklet napközben a tartósan ködös helyeken csak 7-10 máshol 10-17 fokig emelkedett. pénteken hajnalra a délnyugati, nyugati megyékben mínusz 1 - mínusz 4, az ország többi részén általában 0 - 9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az ország legnagyobb részén derült, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órakor miskolc és nyíregyháza vidékén 7, máshol 11-17 fok között váltakozott.

budapesten a hőmérséklet napi középértéke 12,1 fok volt, a százéves átlagnál 4,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig: pénteken általában kevés felhő, eső nem lesz. szombaton nyugat felől megnövekvő felhőzet, valószínűleg még eső nélkül. a hajnali és a reggeli órákban néhány helyen köd. enyhe, szeles idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 3-8 fok között, néhány szélvédett, mélyebben fekvő helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15 fok körül.

a duna vizállása budapestnél: 85 centiméter.

/mt1/

-.
-21-

13.15/szb

To 14²⁰

bb 31. életmentőket tüntettek ki

t nn/gg/ny hí ?cz

1971. november 5.

Életmentő emlékéremmel tüntették ki csukor Lászlót, horinka Tibort, tolnai Rudolfot és Karácsony Jánost. A kitüntetéseket pénteken Kelemen Lajos a fővárosi tanács általános elnökhelyettese adta át. Csukor László, a IV. kerületi rendőrkapitányság önkéntes rendőre júniusban Péter Károlynét mentette meg a vízbefulladásból. A Péter család az egyesült izzó strandja melletti duna-ágban motorcsónakázott, amikor a csónak hirtelen felborult és valamennyien a vízbe estek. Péter Károly és két gyermeke kiúszott, azonban felesége bennrekedt a vízben. Segélykiáltásukra Csukor, aki a strandfürdő uszómestere is, a hullámokba vetette magát és partra hozta az asszonyt. Horinka Tibor és tolnai Rudolf, a hunyadi személyhajó matrózai egy idős asszonyt mentettek ki augusztusban a vízből. Horinka lett figyelmes először arra, hogy a Vigadó téri parttól mintegy 30 méterre valakit sodornak a hullámok az erzsébet híd felé. Riasztotta a személyzetet, s mivel a mentőcsónak leeresztésére már nem volt idő, az asszony után ugrott. Nemsokára követte tolnai Rudolf is, akivel azután közösen kihúzták a partra a bajbajutott nőt. Karácsony János pedig az emlékeztetés október 4-én, Bem rakparti bal-esetnél mentett meg a vízbefulástól egy gépkocsivezetőt, aki egy kutyát akart kikerülni, s a hirtelen fékezéstől kocsijával a dunába fordult. A parton tartózkodó Karácsony János határőr szakaszvezető ruhástól a vízbe ugrott és kiszabadította az autó vezetőjét, akit aztán könnyebb sérüléssel szállítottak kórházba. /mt1/

--

bb 32. az első csuklós autóbuszok tatabányán

vid/ny cz

1971. november 5.

A közlekedés zsúfoltságának enyhítésére csuklós autóbuszokat helyeztek üzembe tatabányán. A nagykiterjedésű bányászvárosban első ízben közlekednek ilyen nagybefogadó képességű járművek. Az új autóbuszokat a város vezetőinek kérésére a Volán tröszt soron kívül bocsátotta tatabánya rendelkezésére. Ugyancsak a tröszt intézkedésére 21 gépkocsivezetőt is tatabányára helyeztek más megyei Volán vállalatoktól. A soron kívüli intézkedéseket a bányászváros egyre emelkedő forgalma tette szükségessé. Tatabánya lakosságának szám 67.000, de a Volán autóbuszai naponta 52.000-55.000 utast szállítanak, ugyanolyan nagy forgalmat bonyolítanak le, mint a százezres lélekszámú városokban. /mt1/

13.20/ny

--22--

To 14²²

bb 33. így is lehet - harmincegy százalékkal nőtt a termelékenység a bajai hűtőházban

vid/ny -cz

1971. november 5.

A bajai hűtőházban, ahol husz kertészeti termékféleségből százféle mirelitárut készítenek, az előző év hasonló időszakához viszonyítva - az elmúlt tíz hónap alatt - 31 százalékkal nőtt a termelékenység. Ezt kevesebb munkáslétszámmal, célszerű mechanizálással, pontos munkarend kialakítással teremtették meg. Az eredményesebb termelésnek a fő lendítője a fegyelmezettebb munka. Ebben az üzemben a termelés menetét nem zavarja a máshol gyakori fluktuáció. Ennek pedig a bérigazságtörvény rendszerükben van a lényege: az üzemtől idő közben megvált dolgozók helyét nem töltik be, bérért megosztják a dolgozók között. Így érvényt szereznek a több, pontosabb munkáért járó részesedésnek. Az idén, a hűtőipari országos vállalat bajai hűtőház munkásainak bére 10 százalékkal nőtt, a megtakarított beralap egy része pedig célprémiumként szolgál. Ilyen feltételek között kivitelezhetők a merész vállalkozások, a választék bővítésre irányuló kezdeményezések. Eddig főleg mirelit zöldség- és gyümölcsfélelésegekkel jelentkeztek a hazai és a külföldi piacon. Rövidesen a boltokba kerül a mirelit bajai halászlé. Ezen kívül vitaminnal dúsított huskivonat koncentrátumot gyártanak erőleves készítéséhez. A háziasszonyok gondját könnyíti a csomagolt, zöldséggel kiegészített levecsont forgalmazása. Ujdonság, a „psztornyárs”, a pácikára tűzött máj, dinsztelt marhahús és hagyma szeletek mélyhűtve kerülnek a fogyasztókhoz. Ezzel együtt az idén, a tavalyinál jóval több, nyolcezer nyolcszáz tonna mirelitárut hoz forgalomba a bajai hűtőház. /mt1/

--

bb 35. ünnepségek, új létesítmények avatása bács-kiskunban

vid/ny -cz

1971. november 5.

Bács-kiskunban is megkezdődtek november 7-e tiszteletére rendezett ünnepi események. Csütörtöktől vasárnapig Kiskunság és Bácska vidék öt városának és nagyközségeinek valamennyi ipari üzemében munkásgyűléseken, barátsági rendezvényeken méltatják a szovjet hatalom kivívásának világtörténelmi jelentőségét. Az alföldi megyében számos új létesítményt is avatnak ezekben a napokban. A lakosság jobb ellátását szolgálja a pénteken Kecskemét központjában átadott baromfiipari szaküzlet, valamint Kalocsa új városnegyedében megnyitott, 3 millió forint költséggel épült, 588 négyzetméter alapterületű ábc-áruház. E napon avatták fel november 7-e tiszteletére, jóval a határidő előtt, az e-5-ös ut Kecskeméti Széchenyi-körúti szakaszát. A modern, gyors közlekedési követelményeknek megfelelő, 13 méter széles korszerű városi utszakasszal tovább javult Kecskemét átmenő és helyi forgalma. /mt1/

13.30/ny

--23--

To 14²⁵

bb 36. jubileumok

vid szb -cz

1971. november 5.

pápán az asztalosipari szövetkezet, fennállásának 25. évfordulója alkalmából pénteken ünnepi közgyűlést tartott. negyedszázad alatt korszerű középülemmé vált a szövetkezet, amelynek állóeszköz értéke ma már meghaladja a 7 millió forintot.

veszprém megyében pénteken egy keszthelyi közösség, a balatonvidéki építőipari szövetkezet tagsága is ünnepséget tartott, a szövetkezet fennállásának 20. évfordulója alkalmából. /mti/

..-

bb 37. van kapacitás, de kihasználatlan - neb vizsgálat nógrád közúti helyzetéről

vid szb -cz

1971. november 5.

nógrád megye közúti viszonyai közismerten nem a legjobbak, s az utak állapota a III. ötéves terv időszakában tovább romlott. a kpm önálló nógrád megyei közúti igazgatóságának létrehozásával tavaly úgy tűnt, gyökeres változás következik, hiszen az új igazgatóság rendelkezésére bocsátották az egri közúti igazgatóság csaknem egész gépparkját, s így - remélték - sorra felendülhetnek azok az útfelújítási, karbantartási munkák is, amelyek korábban - kapacitás hiány miatt - nem lehetett elvégezni. az elavult utak gyorsabb korszerűsítését, több új ut építését várták a megyében attól is, hogy a területileg illetékes egri közúti építő vállalat gépparkját az utóbbi esztendőben jelentősen kibővítették, korszerűsítették.

mint azt a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság pénteken megtartott ülésén kitűnt, ma már utépitő, korszerűsítő, felújító, karbantartó kapacitás valóban van, annak azonban már az idén is csak mintegy felét használták ki. s tekintve, hogy a két említett szervezetnek sem jóváhagyott ötéves terve, sem jövő évi programja nincs, az utépitésre, korszerűsítésre, karbantartásra vonatkozó vállalati információk teli vannak bizonytalansággal.

/folyt.köv./

-24-

To 14²⁵

bb 37. /van kapacitás... 1. folyt./-szb

a neb ülésen rámutattak, nógrád megye az épített utak szempontjából a megyék között a tizenharmadik helyre csuszott. ráadásul - a legutóbb befejezett utak kivételével - valamennyi főútvonal sürgős szerkezeti erősítésre szorul a nagymérvű elhasználódás miatt. az alacsonyabb rendű utak állapota természetesen még elhanyagoltabb.

egy olyan időszakban - hangsúlyozták az ülés vitájában résztvevők, amikor évről évre szaporodnak a közúti járművek, s egyre következetesebben érvényesül a nem kifizetődő vasuti teherszállítás közútra való terelése nógrád megyében is, a kialakult helyzet súlyosan fenyegeti a megyében bonyolódó közúti személy- és teherszállítás jövőjét. éppen ezért a problémát - a neb előterjesztése alapján - a közeljövőben a megyei tanács végrehajtó bizottsága is napirendjére tűzi, ezenkívül a népi ellenőrzési bizottság lépéseket tesz a megoldás érdekében a közlekedés- és postaügyi minisztérium illetékes vezetőinél is. /mti/

..-

bb 38. gyáravató kaposvárrott

vid- szb -cz

1971. november 5.

pénteken ünnepélyes külsőségek között avatták fel kaposvárrott somogy megye legújabb üzemét az egyesült izzó elektroncső gyárát. a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulójának megünneplésével egybeeső gyáravatón megjelent dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, németh ferenc a somogy megyei pártbizottság első titkára, bóhm józsef a megyei tanácselnöke, továbbá a megyei, városi, párt, állami és társadalmi szervektől több más vezetője, a gyár főhatóságának képviselői, valamint az új üzem dolgozói.

nagy lajos igazgató megnyitója után dienes béla az egyesült izzó vezérigazgatója mondott beszédet, majd dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter avatóbeszédében méltatta a vidéki ipar-telepítés újabb állomásának a kaposvári elektroncső gyár létrehozásának jelentőségét. az üzem 185 millió forintos beruházásból készült, amelyhez a megyei szervek, a tanács 26 millióval járult hozzá. az idén kezdődött meg itt a kész elektroncsövek gyártása és még ez év végéig egymillió 600 ezer darabot adnak át a kereskedelemnek. az iparfejlesztési terv szerint a negyedikötéves terv végére kaposvár lesz a tömegszerű elektroncsőgyártás bázisa. ekkor évente 13 millió kész elektroncső hagyja el a gépsorokat. nemcsak az összeszerelést végzik itt, hanem valamennyi alkatrészt itt gyártják. a csaknem ezernyolcszáz munkást, főleg nőket foglalkoztató gyár mellett korszerű, jól felszerelt szociális létesítményeket is építettek.

a miniszter beszéde után kitüntetésekkel adta át, ezt követően a jelenlevők megtekintették a különböző üzembrészeket, az ott folyó munkát. /mti/

13.40/szb

-25-

To 14²⁶

bb 39. öregek napközi otthona nyílt uraiujfalu községben

vid/ny -cz

1971. november 5.

vas megye sárvári járásában elsőként uraiujfalu községben teremteték meg a személyi és tárgyi feltételeit az öregek napközi otthonának létesítésére. a tanács egy különálló ház felújításával adott otthont a munkában elfáradt, idős embereknek. az otthonban az egyedülálló öregek - anyagi helyzetüktől függetlenül - kisebb összegű térítés ellenében, vagy teljesen ingyen ellátást és gondozást kapnak, nyugodt körülmények között pihenhetnek, szórakozhatnak..

a jól felszreált öregek napközi otthonát átadták rendeltetésének.
/mti/

-. -

bb 40. tizéves az élelmiszeripari gépgyártás szombathelyen

vid/ny cz

1971. november 5.

a szombathelyi élelmiszeripari gépgyárban pénteken kettős ünnepet ültek. megemlékeztek november hetedikéről és a gyár tizéves fennállásáról. a vasi megyeszékhelyen új iparágat teremtetett üzem 80 személlyel indult 1961-ben és 2.3 millió forint értékű termelést produkált. azóta hetven millió forintos beruházással bővítették és korszerűsítették a termelőterületet. a gyár jelenleg 630 dolgozót foglalkoztat, s évi termelési értéke 155 millió forint. az élelmiszeriparban fontos gabonafeldolgozó és takarmánykeverő üzemi gépi berendezéseket hazai szükségletre és exportra gyárt. kisebb volumenben előállít tejipari berendezéseket is.

a gyári ünnepségen jutalmat kaptak a tiz éve ott dolgozók és a munkában kitűnt szakemberek./mti/

-. -

bb 41. alapkövetétel kunhegyesen

vi/ny -cz

1971. november 5.

kunhegyesen, a vízgépészeti vállalat gyáregységének területén, pénteken ünnepélyes alapkövetéssel megkezdődött az új, szennyvíztisztító berendezéseket és ivóvíztisztító műveket gyártó üzem építése. az új üzemszár harminchárom millió forintból épül, s üzembe helyezése után megkétszerezi, a jelenlegi ötven millióról száz millió forintra emeli a termelést. a fejlesztés része annak a nagy országos programnak, amelyet a vizek tisztaságának hatékony megóvása érdekében elkezdtek. kunhegyesen a jelenlegi termelést tovább fejlesztve, ipari szennyvíztisztító berendezéseket, felszíni ivóvíztisztító egységeket gyártanak./mti/

-. -
-26-

13.50/ny

To 14²⁶

bb 42. új fiókkönyvtár nyílt miskolcon

vi-ny -cz

1971. november 5.

pénteken adta át rendeltetésének bárcozi béla, a városi tanács elnöke miskolc szentpéteri kapui lakónegyedében a városi könyvtár új fiókkönyvtárát. a józsef attila nevét viselő fiókkönyvtárban a szabadpolcos rendszerben elhelyezett tízezer kötet könyvből válogathatnak a látogatók. a könyvtárhoz olvasóterem, valamint klubhelyiségek is tartoznak. a tervek szerint közös összejöveteleket, irodalmi- és képzőművészeti esteket, filmvetítéssel egybekötött ismertetőket tartanak majd itt. az elképzelések megvalósításaként a klubkönyvtár megnyitása alkalmából reich károly kossuth-díjas grafikusművész tárlatát nyitotta meg feledy gyula, a miskolci művésztelepen élő munkácsy díjas g festőművész. /mti/

-. -

bb 43. felavatták a gyógyászati segédeszközök gyáregységét kisújszálláson.

Vid-ny -cz

1971. november 5.

kisújszálláson, a nagykunság mezővárosában, pénteken felavatták a gyógyászati segédeszközök gyáregységét, a város ötödik ipari üzemét. az ünnepségek csáki istván a megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet, köszöntötte a fiatal gyáregység munkáskollektíváját, az építőket. a vidék iparosítási programjának keretében a gyógyászati segédeszközök gyáregysége három évvel ezelőtt telepedett le kisújszálláson, s végleges formájában az idén készült el. munkapadjai mellett százharmincan, főleg nők kaptak foglalkoztatási lehetőséget. a korszerűen kialakított munkahelyek mellett, új szociális létesítmények, öltöző, fürdő, étterem szolgálja a dolgozók kényelmét./mti/

-. -

bb 47. sajtótájékoztató az első épületgépészeti gázkonferenciáról

t sb/pá/ny ie -cz

1971. november 5.

a technika házában pénteken sajtótájékoztatót jelentették be, hogy november 10-től 12-ig salgótarjánban megrendezik az első épületgépészeti gázkonferenciát. a háromnapos találkozón mintegy 400 szakember 24 előadás alapján tárgyalja meg a lakóépületek korszerű gázellátásának tennivalóit. felméri a hazai gáz-tűzhelygyártás helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit, a különféle gázzal fűtött kazánok, vízmelegítők, gázüzemi etázfűtésű berendezések gazdaságos felhasználásának és beépítésének legjobb módszereit. az a cél, hogy az országos gázprogramnak megfelelően a hazai gázkészülék-gyártás és az építőipar is jól felkészüljön a korszerű energia gazdaságos felhasználására. a konferencia alkalmából a gázkészülékgyártó ipar kiállításán mutatja be termékeit./mti/

-. -
-27-

14.00/nyy/

10/145

bb 44. szovjet könyvkultúra napjai - kiállítás a gorkij boltban - vetélkedő, kirakatverseny

t tf/gg szb hi

1971. november 5.

az őszi kulturális program hagyományos eseményeként pénteken megkezdődött a szovjet könyvkultúra magyarországi ünnepe. központi rendezvényként a váci utcai gorkij könyvesboltban szovjet könyvek kiállítását láthatja a közönség. a megnyitón a szovjet irodalom magyarországi népszerűségéről beszélt nagy mária, az mszt főtitkára. megjelent az ünnepségen a művelődésügyi minisztériumból dr. simó jeno miniszterhelyettes és dr. marcziál lászló, a kiadói főigazgatóság vezetője. ott volt v. j. pavlov budapesti szovjet nagykövet.

sokszáz kötetnyi anyagban a kiállításon szovjet politikai, ifjúsági, szépirodalmi ismeretterjesztő kiadványok, művészeti albumok mellett ezúttal szovjet szerzők magyarra lefordított köteteket is elhelyeztek. a bemutatott könyvek megvásárolhatók, ugyanakkor a gorkij bolt több mint félmillió példányos könyv-, album és hanglemez készletében is ki-ki kedvére találhat újdonságokat. az érdeklődésre jellemző, hogy a bolt évi forgalma megközelíti a négy millió forintot. a „beszéljünk oroszul”, című - havrinyina-féle - nyelvkönyv hatezer példányban hetek alatt elfogyott. a 30 kötetes nagy szovjet enciklopédiára több mint 200 előfizetője van a boltnak, a színes képekkel illusztrált szovjet kiadású brehm-sorozatot félszázán jegyezték elő. tekintélyes hányadát jelentik a bolt törzsközönségének a műszaki, tudományos szakemberek, akik a friss szakmunkákat szívesebben olvassák eredeti kiadásban, mintsem hogy hosszabb-rövidebb ideig várjanak a magyar nyelvű átültetésre. például a nobel-díjas landau professzor „relativisztikus kvantumfizika I.”, című kötetét a megjelenés utáni napokban többszáz példányban eladták, a matematikusok pedig szétkapkodták a gradsteinrizsik-féle integrál-táblázatokat.

ami a szovjet íráskultúra magyarországi megjelentetését illeti, például 1970-ben 122 szovjetunióbeli szerző művét fordították le nálunk és adták ki összesen 1 160 000 példányban. az egyik „sláger”, zsukov marsall „emlékek, gondolatok”, című műve volt 72 000 példány/, új kiadásban látott napvilágot solohov „emberi sors”, -a, katajev híres ifjúsági regénye, a „távolban egy fehér vitorla”, és sikerkönyv lett a „holdtölte”, szovjet antológia.

/folyt.köv./

10/14/70

-28-

bb 44. /szovjet... 1. folyt./-szb

a gorkij könyvesbolt a kiállítás idején a budapesti iskolások részére - akiket különben csoportos látogatókként várnak a bemutatóra - szellemi vetélkedőket rendez. téma: a szovjet irodalom. ugyancsak a szovjet kultúra napjaiban az állami könyvterjesztő vállalat kirakatrendezési versenyt is indít szovjet könyveket árusító fővárosi és vidéki boltjaik között.

péntektől egyébként egy másik kiállítás is látható: a martinelli téri rózsavölgyi zenemű-boltban - itt szovjet kottákat, zenepedagógiai és más zenei tárgyú könyveket mutatnak be. /mti/

--

bb 45. ezer matematikai előadás

/felhasználható 16 órától!

vid szb-cz

1971. november 5.

több mint husz éve alakult meg miskolcon abolyai jános matematikai társulat borsodi tagozata, amely a miskolci nehézipari műszaki egyetem matematika karának támogatásával igen széleskörű tevékenységet fejt ki. a megközelítőleg kétszáz főnyi tagság főként az egyetem, valamint az általános és középiskolák szaktanáraiból tevődik össze, de jelentős számmal vesznek részt az egyesületi életben a különböző nagyüzemek, mint többek között a diósgyőri gépgyár, a diósgyőri lenin kohászati művek, a borsodi szénbányák szakemberei is.

a két évtizedes működése alatt a társulat négy szakosztályt alakított ki. a tudományos csoport elsősorban az egyetemi tanszékek közötti műszaki problémákkal, egyes feladatok matematikai modelljeinek kidolgozásával foglalkozik. az oktatási szakosztály főfeladatként a középiskolai matematika tanárok számítógépes továbbképzését, valamint a számítástechnikai kérdések vizsgálatát végzi. igen jelentős a diákszakosztály működése, ezen belül a tehetséges fiatalokkal az egyetem tanárai foglalkoznak. a műszakiakkal elsősorban az alkalmazott matematikai szakosztályban fejtik ki tevékenységüket - az üzemi kérdések megoldására.

abolyai társulat borsodi tagozata évente megközelítőleg félszáz előadást tart, valamint több nemzetközi vándorgyűlést rendezett már miskolcon. pénteken ritka jubileumot ünnepeltek: a miskolci nehézipari műszaki egyetemen az ezredik előadásra került sor. a több mint másfélszáz főnyi hallgatóság előtt császárszár ákos, akadémiai levelező tag, a társulat főtitkára tartott előadást. /mti/

--

-29-

10/14/70

bb 46. tizenöt év alatt megháromszorozódik a szilikátipar termelése - sajtótájékoztató a szilikátipari oktatási konferenciáról

t sb/pá szb 1e

1971. november 5.

a szilikátipari tudományos egyesület helyiségében pénteken dr. déri mária, az egyesület elnökhelyettese sajtótájékoztatót számolt be arról, hogy a szilikátipari szakemberképzés gondjainak megvitatására és a legfontosabb feladatok kidolgozására november 8-án és 9-én pécsenti oktatási konferenciát tartanak. az építőanyagokat gyártó szilikátipar termelése a távlati tervek szerint 1985-ig majdnem megháromszorozódik. ugyanakkor jelentősen nő a termelés műszaki színvonala, mindinkább előtérbe kerül az automatizálás, a korszerű üzemszervezés. ennek megfelelően meg kell kétszerezni a szilikátipari mérnökök számát, s négy-szerannyi üzemmérnökre és szaktechnikusra lesz szükség, mint jelenleg. a konferencián elhangzó előadások és a vita alapján újabb lehetőségeket keresnek a differenciáltabb és speciálisabb szakemberképzésre és az iparág jelenlegi szakembereinek, technikusainak, mérnökeinek hatékonyabb továbbképzésére. így megvizsgálják a tudományos egyesült keretében végzett továbbképzés fejlesztésének lehetőségeit is. /mti/

--

bb 48. negyedszázados munkaviszony jutalma: takarékbetét-könyv

vid-ká szb -cz

1971. november 5.

a szolnoki cukorgyárban pénteken munkásgyűlésen köszöntötték a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóját, s megjutalmazták az üzem legjobb dolgozóit. csaknem kétszáz ezer forint pénzzjutalmat osztottak ki. a gyár törzsgárda szabályzata alapján külön honorálták azokat a munkásokat, akik több évet, vagy évtizedet töltöttek a félévszázadosnál idősebb gyár munkahelyein. azok, akik huszonöt évet dolgoztak a gyárban, ezer forint értékű takarékbetét-könyvet kaptak. ebben a betét-könyvbe a nyugdíjas kor eléréséig minden évben újabb ezer forintot tesz be az üzeme. külön megjutalmazták azokat a gyári gépjárművezetőket is, akik félmillió, vagy hétszázötven ezer kilométer utat tettek meg balesetmentesen. a kiváló gépjárművezetőket másfél, illetve egy havi illetményjutalomban részesítették. /mti/

--

14.30/szb

-30-

161450

bb 49. jugoszláv hűtött édességek bemutatója

t kf/tm/ny ie -cz

1971. november 5.

a zágrábi tejgyár a magyar hűtőipar szervezésében pénteken kiállításon mutatta be termékválasztékát a kereskedelmi és vendéglátóipari szakembereknek a gellért szállóban.

a zágrábi üzemnek már eddig is volt kapcsolata a hazai vállalatokkal. jól ismert termékük, a mélyhűtött fagylalt hamar népszerű lett budapesten, az idén mintegy 20 vagonnyi került belőle forgalomba. a kiállítás célja, hogy egyrészt a fővárosban bővítsék a jugoszláv mélyhűtött édességek választékát, másrészt vidékre is jusson belőlük. a kiállítás alkalmából rendezett szakmai napon a hűtőipar és a csemege vállalat megállapodott, hogy a jövő év elején a fogyasztóknak is bemutatják a jugoszláv édességek teljes választékát, kikérik a vásárlók véleményét és annak alapján vásárolnak a jövő nyári idényre. az elképzelések szerint jövőre mintegy kétszáz vagon mélyhűtött fagylaltot, jégkrém-tortát, parfét szerzünk be a jugoszláv üzemtől, amely termékeinek árusításához speciális hűtőberendezéseket is ad. /mti/

--

bb 50. a csehszlovák kommunista párt 50 éve ünnepi bélyegkiállítás

t kf/tm/ny ie -cz

1971. november 5.

a csehszlovák artia külkereskedelmi vállalat a magyar filatélia vállalattal közösen ünnepi bélyegkiállítást rendezett a csehszlovák kultúra népköztársaság uti helyiségében. a kiállítást pénteken nyitotta meg frantisek hála, a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi tanácsosa. az ünnepi megnyitón a magyar posta és a magyar bélyegmozgalom vezetőin kívül ott volt frantisek dvorsky csehszlovák nagykövet.

a november 14-ig nyitvatartó kiállítás bélyegeken ad képet a csehszlovák kommunista párt félévszázados tevékenységéről, külön összeállítások szemléltetik a kommunista párt fejlődését, harcát, a csehszlovák népnek a párt vezetésével elért gazdasági társadalmi eredményeit. /mti/

--

-31-

14.30/ny

Ar 154

bb 51. új abc áruházat avattak szolnok tallinni városrészén

vid/ká/ny -cz

1971. november 5.

Szolnokon, a tallinni városrészén pénteken átadták rendeltetésének az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet négy és fél millió forintos költséggel épített új abc áruházát. a nagyvárosi színvonalu kereskedelmi egység, két és fél millió forint értékű árukészlettel várja a vásárlókat. az impozáns áruházban presszó is helyet kapott. /mti/

-. -

bb 52. kádár jános fogadta cyrus eatont

fk/ny hi -cz

1971. november 5.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára pénteken fogadta cyrus eaton lenin-békdijas amerikai közéleti személyiséget és feleségét, s szívélyes beszélgetést folytatott velük. /mti/

-. -

bb 59. fiatal élelmiszeripari szakemberek és az ipar vezetőinek találkozója

i kf/tm/ny ie -cz

1971. november 5.

az élelmiszeripari dolgozók szakszervezete pénteken baráti találkozót rendezett az idén végzett, az élelmiszeripar különböző területein most elhelyezkedett pályakezdő fiatal szakemberek - mérnökök, technikusok, - valamint az élelmiszeripari ágazatok vezetőinek részvételével. az élelmiszeriparban több mint kétezer egyetemi és mintegy 900 felsőfoku technikai képzett-ségű szakember dolgozik. e szakember-gárdának csaknem a fele 30 éven aluli fiatal.

az édosz-ban rendezett összejöveten dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes ismertette az élelmiszeripar háromnegyedévi eredményeit, a soron lévő feladatokat, s azt, hogy mit várnak az iparágak vezetői a munkába lépő fiatal szakemberektől. /mti/

14.35/ny

-. -
-32-

NA 180

bb 58. a vállalati középtávu tervek az szbt elnökségének napi-rendjén

t sl/fk/ny ie -cz

1971. november 5.

- a főváros iparvállalatai 1971-75-ös terveikben mintegy 10 százalékkal nagyobb termelésnövekedéssel számolnak, mint a népgazdasági terv - állapította meg pénteki ülésén a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége. a „felültervezés”, sok helyütt indokolt és megalapozott, a vállalati tervek egy részében azonban irreális vonások is fellelhetők. számos vállalat jelentős többlet-létszámot tervez, a termelést átlag 70-80 százalékban kívánják a termelékenységgel javításával növelni, a többlet létszám bővítésével. a létszám ilyen mérvű növelésére azonban budapesten nincs lehetőség, itt a termelést növelni csaknem kizárólag a termelékenységgel javításával lehet. ezért azt is helyteleníti az elnökség, hogy a középtávu tervekben nem mindenütt határozták meg a termelékenységgel növelésének eszközeit és feltételeit. további hiba, hogy a vállalati tervekben nem dolgozták ki kellőképpen a szakmunkásképzéssel kapcsolatos teendőket. a vállalati tervek irreális vonásai közé tartozik az is, hogy olyan hitel-lehetőségekkel számolnak, amelyek a legközelebbi években előreláthatóan nem állnak majd rendelkezésre.

az elnökség álláspontja szerint a jelenlegi vállalati középtávu tervek nem lehet véglegesnek tekinteni. további korrigálásokra, finomításra van szükség. éppen ezért fokozódik az éves operatív tervek jelentősége és szerepe, tehát a szakszervezeti szervek is nagyobb figyelmet fordítanak a jövőben az éves tervek kidolgozására.

az szbt közgazdasági bizottsága az elnökség elé terjesztette a budapesti pedagógusok és egészségügyi dolgozók bérrendezésének tapasztalatairól szóló tájékoztatóját. ebben a bizottság megállapítja, hogy a tapasztalatok szerint mind a pedagógusok, mind az egészségügyi dolgozók általában elégedettek a bérrendezéssel, bár a lebonyolításban több visszacsúszás is előfordult. egyes intézményekben a valamiképpen okból éppen távollévők bérének rendezésekor nem differenciáltak kellőképpen, s volt ahol a bérrendezésre kapott összegek egy részét jutalmazás céljára tartalékolták, ami súlyos hiba. ilyen esetekben a szakszervezetek közbeléptek, s a bérrendezésre szánt összegeket végül is rendeltetésének megfelelően használták fel.

az szbt elnöksége megvitatta a fővárosi közlekedési vállalatok munkavédelmi helyzetét, tájékozódott az új lakásrendelet végrehajtásának tapasztalatairól és konzultált a szakszervezetek budapesti tanácsának 1972. első félévi munkatervéről is. /mti/

14.40/ny

-. -
-33-

NA 180

bb 60. gyárávatási ünnepség székesfehérvárott - nyolc héttel a határidőelőtt befejezték a könnyűfémmű szélesszalaghengerművének építését, szerelését.

vid-ká szb -cz

1971. november 5.

hatéves alkotó munka, a szocialista gazdasági integráció, 74 nagy és kisebb vállalat összehangolt munkája, valamint a beruházók és a négy nagyfővállalkozó gyár szocialista szerződése meghozta eredményét a székesfehérvári könnyűfémmű szélesszalaghengerművének építésénél. az építők és szerelők az év közben megváltoztatott és a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója tiszteletére tett felajánlásuknak megfelelően a tervezett december 31-e helyett 8 héttel korábban befejezték a szélesszalaghengermű és a tuskó öntőde építését, szerelését.

a gyáróriás gépeinek zömét, több mint 80 százalékát, a szovjet ipar szállította. szovjet szakemberek, szovjet szaknácscadók segítettek a berendezések szerelésénél, s azok üzembe állításánál. a többi gépet angol, francia, osztrák és nszk-beli, valamint a magyar vállalatok gyártották.

magyar és szovjet tervezőmérnökök tervei szerint 1965-ben kezdődött a hatalmas építő munka. a szélesszalaghengermű részére csaknem 500 méter hosszúságú és 78 méterszéles csarnokot építettek. a földgáztüzelésű kemencékben iizitott alumínium tuskókat előbb a meleg, majd a hideghengersorokon hengerlik lemezzé. az új szélesszalaghengermű 1500 milliméter széles és a 0.5-8 milliméter vékonyságú alumínium tekerccsel, illetve ebből vágott lemezzel, valamint tárcsával, tehát alumínium félgyártmányokkal látja el a népgazdaságot. az új hengermű kapacitása évi 65 000 tonna lesz. akorszerű hengersorokhoz az új alumínium öntőde adja az 1.5-2.5 tonna súlyú alumínium tuskókat. a szélesszalaghengermű és öntőde, valamint a kitűnően felszerelt technológiai kutató laboratórium, a nyolc kilométernyi közuti és vasúthálózat, továbbá a gyári lakótelep 300 új lakása felépítésének együttes költsége elér a 2.7 milliárd forintot.

az alumínium alapanyagot alumíniumtuskó formájában a magyar-szovjet timföld és alumíniumegyezmény értelmében a könnyűfémmű többségében a szovjetuniótól kapja.

/folyt.köv./

17 125

-34-

bb 60. /gyárávatási... 1. folyt./-szb

a gyáróriás avatására pénteken került sor. az ünnepélyes aktuson részt vett apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, Cséteri Lajos, az elnöki tanács titkára, dr. Székér Gyula nehézipari miniszter, v.n. kszintarisz, szovjet színesfémpipari miniszterhelyettes vezetésével a szovjet tervezők és a szovjet gépeket gyártó vállalatok képviselőinek küldöttsége, fejér megye politikai és társadalmi, valamint gazdasági életének vezetői, köztük Herczeg Károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára és dr. Tapolczai Jenő, a fejér megyei tanács elnöke.

a vendégeket a hengermű csarnok bejáratánál a gyáregység vezetői üdvözölték, majd együttesen megtekintették az óriási csarnokban termelő gépeket. a hideghengersoron éppen egy milliméter vékonyságú lemezt hengereltek, működtek a vágósor gépei, a hőkezelő kemencék, valamint az öntődei olvasztókemencék is.

a gyárlátogatást követően az új öntődei csarnokban rendezett nagygyűlésen borbás sándornak, a könnyűfémmű párttitkárának megnyitó szavai után dr. Székér Gyula nehézipari miniszter mondott ünnepi avató beszédet.

bevezetőben utalt arra, hogy a szovjetunió közreműködése, a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény nélkül nem épülehtett volna hazánkban ilyen nagy üzem. a szovjetunió aktívan közreműködött a gyár tervezésében, építésében és üzembehelyezésében. a legfontosabb berendezéseket a szovjetunió világszerte elismert kohászati gépipara szállította. a létesítmény építése, szerelése során egymás mellett dolgoztak a magyar, a szovjet és a nyugati országokból érkezett mérnökök, munkások. a székesfehérvári könnyűfémmű szélesszalaghengerműve és öntődeje a timföld-alumínium egyezmény kapcsán kibontakozó nagyarányú magyarországi alumíniumipari fejlesztés egyik legnagyobb beruházása.

a miniszter elismeréssel szólt a beruházás kivitelezésében résztvevő vállalatok és szakemberek munkájáról, különösen arról a tényről, hogy a szocialista szerződést a vállalatok tulteljesítették.

/folyt.köv./

17 130

-35-

é

bb 60. /gyárávatási... 2. folyt./-szb

felszólalt az avatónnepségen v.n. kszintarisz szovjet szinesfémipari miniszterhelyettes, aki a szovjet szinesfémkohászati és gépipark dolgozók üdvözlését tolmácsolta, majd felolvasta p.f. lomakonak, a szovjet szinesfémipari miniszternek a gyár kollektívájához, vezetőihez és munkásaihoz intézett levelét.

ezt követően juhász jános, a könnyűfémű igazgatója a gyár dolgozói nevében üzemeltetésre átvette a szélesszalag-hengerművet és öntődét.

az avatónnepségen apró antal, dr. szekér gyula, dr. kocsis ~~...~~, sa kohó és gépipari miniszter első helyettese, dr. lukács lászló főosztályvezető és kériandrás, a kisz kb osztályvezetője kitüntetésekét nyújtott át a beruházásban kiemelkedő munkát végzett dolgozóknak. /mti/

L. Földes

bb 53. felhasználható: 17 órától!

sugár gyula kiállítása szegeden

vid bh -cz

1971. november 5.

a kapcsarnok szegedi kárász utcai bemutató termében pénteken délután nyílt meg sugár gyula festőművész kiállítása. szegeden most második alkalommal jelentkezik önálló tárlattal a művész. több mint husz olajképét és számos akvarelljét tekinthetik meg az érdeklődők. a kiállítás képeinek jórésze görög mitológiai történetekből meríti témáját. /mti/

bb 54. felhasználható: 17 óráig!

dunaujvárosban kitüntették az év legjobb társadalmi munkás kollektíváit

vid bh -cz

1971. november 5.

dunaujvárosban pénteken a tanácsháza új dísztermében tartották meg a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából rendezett városi díszünnepséget. engl tiber, a városi pártbizottság tagja mondott ünnepi beszédet, majd utána kitüntették az 1971. év legjobb társadalmi munkás kollektíváit. nyolc vállalat és üzem kapott díszoklevelet. ugyanakkor a város hat régi dolgozójának, akik husz éven át sokat tettek a város fejlesztéséért, a „dunaujvárosért”, emlékplakettet nyújtotta át sófalvi istván tanácselnök. /mti/

- 36 -

15.05 bh

NA 1535

bb 55. felhasználható: 17 órától!

antik kisplasztikák kiállítása szegeden

vid bh -cz

1971. november 5.

a szépművészeti múzeumban található antik kisplasztikákból több mint százat tekinthetnek meg az érdeklődők, a szegedi móra ferenc múzeum kupolacsarnokában pénteken nyílt kiállításon. a görög, a római, az etruszk szobrok és kisplasztikák hat nagy vitrint töltenek meg. /mti/

-.-

bb 56. /felhasználható: 17 órától

fotó-kiállítás az ifjúságról

vid bh -cz

1971. november 5.

ifjúság címmel fotókiállítás nyílt pénteken szombathelyen a forradalmi múzeumban a kisz 8. kongresszusa tiszteletére. a többnyire fiatalok által készített 50 felvétel a vasi ifjúság munkások, falusi fiatalok, diákok, szakmunkástanulók, és uttorók életéről szórakozásáról, munkasikereiről ad számot. rácz jános, az mszmp vas megyei bizottságának osztályvezetője nyitotta meg. /mti/

-.-

bb 57. felhasználható: 18 órától!

vid bh -cz

1971. november 5.

magyar csehszlovák barátsági napot rendeztek békéscsabán. ebből az alkalomból békéscsabára érkezett a nyitrai pedagógiai főiskola folklór együttese. a vendégek pénteken meglátogatták a munkácsy mihály múzeumot, a megyei könyvtárat, a kner nyomdát. este a békéscsabai kulich gyula ifjúsági és uttorház koncerttermében adtak vidám műsort. a vendégszereplés után a békéscsabai balassi táncegyüttes tagjai és más területen dolgozó fiatalok népes csoportja találkozott a nyitrai vendégekkel. /mti/

-.-

- 37 -

15.10 bh

NA 1540

bb 61. ünnepek, kitüntetések

gk zs bh -cz

1971. november 5.

dr. szénási géza, Legfőbb ügyész a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulója alkalmából pénteken ünnepélyes külsőségek között kitüntetések adott át a legfőbb ügyészség tanácsstermében. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa több éven át végzett kiemelkedő ügyészi munkájuk és politikai tevékenységük elismeréséül a munka érdemrend különböző fokozataival nyolc ügyészt tüntetett ki. a legfőbb ügyész az ügyészség területén végzett eredményes munkájukért „ az ügyészség kiváló dolgozója, „ kitüntető jelvényt adományozta 11 ügyésznek és az ügyészi szervezet más beosztású dolgozóinak. tizenegyen részesültek legfőbb ügyészi dicséretben.

x x x

a fővárosi tanácsnál kelemen lajos, a fővárosi tanács általános helyettese adott át kitüntetések az évforduló alkalmából több tanácsi tisztségviselőnek. három fővárosi és kerületi tanácsi tisztségviselőnek nyújtotta át a munka érdemrend ezüst fokozatát, négyen a munka érdemrend bronz fokozatát kapták./mti/

--

bb 62. magyar borpárlatért kanadai whisky

t ba/tm ie bh -cz

1971. november 5.

hazai borokból készített borpárlatokat vásárol a jövő évben a monimpex-en keresztül a kanadai seagrams-cég. a magyar borpárlatokból különböző italokat készítenek, ellenértékként whiskyt és gint szállítanak hazánkba.

a kanadai cég pénteken sajtótájékoztatón mutatta be a magyarországon is rövidesen forgalomba kerülő új termékeit. utban van kanadából egy közel 20 000 palackos whisky-szállítmány, amely még a karácsonyi ünnepek előtt megérkezik hazánkba. a szállítmánnyal „ mini-üvegekbe, „ palackozott seagrams italok is érkeznek./mti/

--

15.15 bh

- 38 -

NA 1545

bb 63. megtámadta alvó fiát

vid hi bh -cz

1971. november 5.

szabó péter esztergomi nyugdíjas éjjeli őrt emberölés kísérletéért vonta felelősségre a bíróság. az 50 éves rokkant férfi évek óta ivott, részeg állapotban gyakran veszekedett családjával, többször súlyosan megverte feleségét. gyermekei ilyenkor anyjuk védelmére keltek. egyik alkalommal péter nevű fia, akit korábban szintén durván bántalmazott, megfofozta apját. szabó egyik éjszaka ittasan tért haza a szolgálatából, feltörte a felesége és 23 éves fia által lakott, lezárt szoba ajtaját és lefeküdt. álmából felébredve olyan gondolata támadt, hogy fia meg akarja támadni őt; fejét ragadott és úgy fejbe vágta az alvó fiatalembert, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. szabó péter később önként jelentkezett a rendőrségen.

az esztergomi megyei bíróság szabó pétert négy évi szabadságvesztésre ítélte, és három évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ítélet meghozatalánál figyelembe vette szabó betegségét. az ítélet nem jogerős: az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett./mti/

--

bb 64. virágkonferencia budapesten

i ba/gg ie bh -cz

1971. november 5.

a magyar virágok legnagyobb külföldi vásárlója, az nszkbeli vágottvirág import szövetkezet vezetői pénteken a hungaroflor, export - import egyesület vezetőivel, valamint a magyar virágtermelőkkel tanácskoztak a virágexport fejlesztéséről.

a német importszövetkezet küldöttsége a következő napokban hazai kertészetekbe látogat el, s még ebben az évben nagyobb mennyiségű vágottvirág rendelését tervezik./mti/

--

bb 65. magyar felsőoktatási küldöttség utazott egyiptomba

i szö/fk zs bh -cz

1971. november 5.

pénteken magyar felsőoktatási küldöttség utazott az egyiptomi arab köztársaságba dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével. a küldöttség, - amelyet az egyiptomi felsőoktatási minisztérium hívott meg - kairóban a két ország közötti oktatási kapcsolatok továbbfejlesztéséről tárgyal s meglátogat több egyetemet is./mti/

--

- 39 -

15.30 bh

NA 1545

bb 66. emlékművet és muzeumot avattak szeghalmon

vid gk ká bh -cz

1971. november 5.

fennállásának 925., újratelepülésének 260. évfordulóját ünnepelte pénteken szeghalom, a sárrét „ fővárosa, „ a középkori település - amelyet tatárok, törökök dúltak fel, s ingoványos, nádas, mocsaras határa bujdosóknak, szabadságharcosoknak adott menedéket - a századfordulón indult fejlődésnek a körös és a berttyó szabályozásával.

a kettős jubileumon rendezett díszünnepség alkalmából a községbe érkezett vendégek - a párt a tanács és a hazafias népfrent megyei, járási, községi képviselői - megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. ezen a napon nyitották meg a sárrét muzeumot, amelyben négy, gazdagon berendezett terem állít emléket a híres tájegység történelmének.

délután aszeghaom főterén jubileumi emlékművet lepleztek le. este a filmszínházban ünnepi tanácsulást rendeztek, amelyen szücs sándor író, a sárrét kutatóját szeghalom nagyközség díszpolgárává avatták./mti/

--

bb 67. fürtös györgy kerámiaművész kiállítása pécsen

vid hj bh -cz

1971. november 5.

pécsen, a tudomány és a technika házában, kiállítást rendeztek fürtös györgy kerámiaművész alkotásaiból. a tárlatot pénteken csekovszky árpád munkácsy-díjas keramikus, a pécsi művész hajdani tanára és mestere nyitotta meg. fürtös györgynek - első gyűjteményes kiállításán - 75 gyári pirogránitból, illetve fazekasagyagból formált - műve került a közönség elé, főleg az utóbbi két-három év terméséből. rendkívül változatos a tárlat tematikája: burkolólapokat, falképeket, kisplasztikákat, kerti dísz tárgyakat és lakásdíszítő berendezéseket - köztük szép kerámiakandallókat - láthat a közönség. fürtös györgy 1962-ben végzett a budapesti iparművészeti főiskolán és azóta a nagymultu pécsi porcellángyárban dolgozik keramikus tervezőművészként. több díjat nyert, számos alkotása van hazai és külföldi muzeumok, közintézmények tulajdonában. a most kiállított műveit - megfelelő érdeklődés esetén - a pécsi porcellángyár sorozatban is gyártja majd./mti/

--

- 40 -

15.45 bh

MF 16¹⁰

bb 69. tanfolyam székesfehérváron a szövetkezeti gazdálkodásról

vid hi bh -cz

1971. november 5.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem közgazdász továbbképző intézete és a fejér megyei meszöv szervezésében pénteken tanfolyam kezdődött székesfehérváron a meszöv székházában. a tizenkét előadásból álló sorozaton a megye 21 általános fogasztási szövetkezetének hetven vezetője vesz részt. a tanfolyamon a gazdasági szakemberek, egyetemi tanárok a szövetkezetek vállalatszerű működéséről, belső mechanizmusának fejlesztéséről tartanak előadásokat, az áfész-vezetők fél éves továbbképző tanfolyamát kovács györgy, a fejér megyei meszöv elnöke nyitotta meg./mti/

--

bb 70. súlyos üzemzavar zobákbányán

t bé/fk ká bh -cz

1971. november 5.

súlyos üzemzavar történt pénteken reggel a mecseki szénbányák zobáki üzemében. a bánya első szintjén egy fabiztosítási gurítóban tűz keletkezett, amelynek elfojtása jelenleg is tart. a délelőtti órákban kiüritették a bánya első szintjét, majd délután teljes egészében leállt a termelés, csak a bányamentők dolgoznak a mecseki szénbányák és a bányaműszaki felügyelőség vezetőinek irányításával. gátakat építenek, hogy a tüzet elzárják a levegőtől és az éghető berendezéseket, például gumiszalagokat felszínre hozzák./mti/

--

bb 71. apró antal

gk zs bh -cz

1971. november 5.

az országgyűlés elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait anton benyának, az osztrák nemzetgyűlés elnökévé történt megválasztása alkalmából./mti/

--

bb 72 meghalt putnár károlyné,

tm zs bh -cz

1971. november 5.

született bencze anna, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. hamvasztás utáni bucsuztatása 1971. november 8-án 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

/mti/

mszmp v. ker. pártbizottság

--
- 41 -

15.55 bh

MF 16¹⁰

bb 68. elkészült az ötvenezredik ikarus autóbusz

t v/mm/ny ie -cz

1971. november 5.

az ikarus karosszéria és járműgyárban pénteken ünnepséget tartottak abból az alkalomból, hogy e világhírű vállalatunknál elkészült az ötvenezredik autóbusz. toldi józsef vezérigazgató üdvözlő beszéde után a gyár egyik legidősebb / 42 éves / főzsgárda tagja: kubik józsef üzemvezető átadta az autóbusz kulcsait d.j. levcsenkónak, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselőjének. a szovjetunió a gyár egyik legnagyobb vásárlója, az eddig elkészült 50 ezer autóbuszból 13.450 közlekedik a világ legnagyobb országának utjain.

a nagyüzemi autóbuszgyártás megindulása - 1949 januárja - óta csaknem 35-szörösére nőtt az ikarus termelése. huszonkét évvel ezelőtt évente még csak 175 autóbusz hagyta el a gyárat, 1970-ben pedig már 6 ezer giündült ki a kapukon. két évtized alatt három nagy típuscsalád 11 különböző autóbusztípusát gyártották. a konstrukciók népszerűségére jellemző, hogy például az 1951 óta folyamatosan gyártott 1k-30 típus 311-es változatát még ma is igénylik korábbi vevői.

az ikarus ma már mennyiség és minőség tekintetében európa vezető autóbuszgyárai közé tartozik. a világszínvonal elérése elsősorban annak köszönhető, hogy a kormány 1968-ban kiemelt központi programmá nyilvánította a közúti járműgyártás komplex fejlesztését. ennek egyik eredménye, megszületett - a legkorszerűbb technikai megoldások és a legmodernebb gyártástechnológia alapján - az ikarus 200-as típuscsalád. tagjai 1975-ig fokozatosan kiszorítják a régebbi, lassan korszerűtlenné váló típusokat.

negyvennégy ország kiállításain, bemutatóin, vásárain szerepelt sikeresen eddig az ikarus. a legutóbbi két évben nizzában, lipcsében és plovdivban nyert értékes díjat az ikarus 250-es szuper-luxus légkondicionált autóbusz, az ikarus 242-es városi és az ikarus 252-es városközi autóbusz. a gyár termékei európa leghíresebb autógyárainak, így a mercedesnek és a fiatnak az autóbuszaival is felveszik a versenyt.

/folyt köv

-42-

NA 16²⁰

bb 68. / elkészült....folyt/ny

a következő 50 ezer autóbuszt a tervek szerint hat éven belül elkészítik, 1975- után pedig évente 10.400 autóbusz kerül le a szerelőszalagokról. tovább növekszik az export: a múlt évi 154 millió rubelről, illetve 8.3 millió dollárról 320 millió rubelre és 27 millió dollárra. ezzel az autóbusz az egész magyar népgazdaság legjelentősebb exporttermékévé válik.

a gyár további fejlesztésére - a kgst országok együttműködésének és segítőkészségének egyik legújabb bizonyítékaként - a nemzetközi beruházási bank 12.7 millió transzferábilis rubel hitelt nyújt a magyar vállalatnak. ebből a hitelből a gyár bevezeti a legkorszerűbb technológiát, és továbbfejleszti már meglévő berendezéseit, a versenyképes minőség és a gazdaságos termelés fokozására. így a negyedik ötéves terv idején magyarország minden szempontból európa egyik legjelentősebb autóbuszgyártó és exportáló országává válik. /mti/

--

bb 75. országos tanácskozás a szinjátszó mozgalomról

vid/ny hi -cz

1971. november 5.

országos tanácskozást rendezett a népművelési intézet pénteken balassagyarmaton, a madách imre irodalmi szinpadai napok alkalmából. a konferencián nógrádból, és az ország számos más megyéjéből megjelent mintegy százötven népművelő szakembernek debreczeni tiber, a népművelési intézet osztályvezetője tartott vitaindító előadást a magyar szinjátszó mozgalom helyzetéről és problémáiról. részt vett a tanácskozás munkájában a „cse-madok”, lévai küldöttsége, valamint az ugyancsak szlovákiai tzsza község jókai irodalmi szinpadának vezetői és tagjai. a tanácskozáson beszámoltak az amatőr szinjátszás külföldi tapasztalatairól is.

a konferencia résztvevői sürgették a működvelő szinjátszó együttesek fokozottabb segítségét, a módszertani kiadványok gyártását, a továbbképzés megszervezését. /mti/

--
-43-

16.10/ny

NA 16²⁵

8bb 77. szoboravatás ujbpesten, az egykori partizánharcok emlékére
t vt/fk/ny zs la 1971. november 5.

Ünnepélyes külsőségek között avatták fel pénteken délután a iv. kerületi pozsonyi utcai lakótelepen az ujbpesti partizánharcok emlékére idéző szobrot, varga imre szobrászművész és spiró éva építész-tervező alkotását. az avatóünnepségen megjelent németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, uszta gyula altábornagy, a magyar partizán szövetség főtitkára. ott voltak sokan az egykori partizánharcok részvevői közül s részt vettek az ünnepi eseményen a szovjet-déli hadsereg-csoport magasrangú képviselői is.

a himnusz hangjai, surányi ibolya előadóművész szavalata, majd az egyesült izzó kórusának énekszámai után padányi mihály építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, a partizán szövetség országos bizottságának tagja mondott beszédet. méltatta a bátor ujbpesti partizánok tevékenységét, a nyilas-fasiszta rémuralom idején tanusított példamutató helytállását, a fegyveres ellenállás jelentőségét. kegyelettel emlékezett meg bán tiborról és povázzsai györgyről, akik életüket áldozták az ellenállási harcok során.

a beszédet követően a szobor talapzatán elhelyezték az emlékezés virágait. az mszmp budapesti bizottsága nevében németh károly és dr. soós györgy, a budapesti pártbizottság tagja; a fővárosi tanács képviselőjében hantos jános elnökhelyettes és farkasinszky lajos, a pártbizottság titkára; a iv. kerületi pártbizottság nevében somogyi imre első titkár, major sándor és scheidl róbert titkárok; a magyar partizán szövetség képviselőjében földes lászló mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a szövetség országos bizottságának tagja és hajdu andrás, a partizán szövetség tagja; a iv. kerületi tanács részéről mezősi jános tanácselnök, somosi józsef, váczai miklós elnökhelyettesek koszorúztak.

elhelyezték koszorúikat a iv. kerületi kisz bizottság, a kerületi népfrent-bizottság, a társadalmi és tömegszervezetek, a fegyveres testületek képviselői, továbbá az ujbpesti üzemek, vállalatok, oktatási intézmények küldöttei.

az ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget. /mti/

16.20/ny

-44-

M 16²⁰

b 74. hét évi szabadságvesztés erőszakoskodásért

vid-hi/mné bh -cz

1971. november 5.

kagylót gyűjtött a dunaujvárosi folyóparton egy 13 és egy 11 éves kislány. játszadozásukat kerékpáron érkező fiatalember zavarta meg, aki önkéntes rendőrnek mondta magát, s felszólította őket: hagyják el a dunapartot, mert ott egy körözött személyt keresnek. az ügybuzgó „nyomozó”, - gölle géza 21 éves dunaujvárosi lakásfertőtlenítő -, aki egyébként ittas volt, a két gyanutlan kislányt kerékpárjára ültette, egy elhagyatott helyre vitte őket, s erőszakoskodni kezdett velük. a kétségbeesetten védekező 13 éves kislányt néhány ökölcsapás után elengedte, a kisebbik azonban nem tudott megmenekülni a durva erőszaktól. a részeg fiatalembert az egyik szórakozóhelyen fogta el a rendőség.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa hét évi szabadságvesztésre ítélte gölle gézát, s hat évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ítélet jogerős./mti/

--

bb 76. alumíniumipari kiállítás nyílt székesfehérvárott

vid hi bh -cz

1971. november 5.

pénteken székesfehérvárott, a könnyűfémmű tizemeletes munkásszállójában érdekes alumíniumipari kiállítás nyílt: a születőben lévő fehérvári ipartörténeti muzeumban leendő anyaga bemutatja a hazai alumíniumgyártás történetét a bauxitbányászástól az alumíniumkohászatig és a feldolgozásig. szemléletesen látható a kiállításon egy bauxitbányai vágatrészlet, makettek ismertetik a hagyományos és korszerű bányabiztosítást. elhelyezték a kiállításon a magyar alumíniumipar uttörőinek arcképcsarnokát, s látható a hazai félkész- és kész alumíniumtermékek több darabja. az alumíniumiparral kapcsolatos néhány képzőművészeti alkotás is szerepel a kiállítás klubjában. külön teremben vetítették az iparággal kapcsolatos színes, valamint fehér-fekete filmeket.

a kiállítást dr. lőrinc lajos, nehézipari miniszterhelyettes nyitotta meg, a magyar alumíniumipari tröszt és vállalatai vezetőinek jelenlétében./mti/

--

- 45 -

16.20 bh

M 17⁰⁰

bb 73. a magyar képzőművészek szövetsége

gg zs bh -cz

1971. november 5.

kéri mindazokat, akik az iparművészeti főiskolán diplomát szereztek és nem tagjai szövetségnek, közöljék legkésőbb 1971 december 1-ig írásban, vagy telefonon nevüket, címüket és munkahelyüket. cím: v. kerület vörösmarty tér 1, telefon: 129-626/mti/

--

bb 79. állattenyésztési tudományos szakemberek tanácskozása mosonmagyaróvárott

vid hi bh la

1971. november 5.

a hazai agrártudományi egyetemek állattenyésztési és takarmányozási tanszékeinek képviselőiben ötven professzor, tudományos kutató és egyetemi oktató részvételével tanácskozást tartottak pénteken a mosonmagyaróvári agrártudományi egyetemen. a tanácskozáson jelen voltak a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium képviselői is.

az évenként megrendezésre kerülő országos tanácskozás célja a tudományos eredmények és a gyakorlati feladatok egyeztetése, a mezőgazdasági termelés e fontos ágának hatékonyabb gyakorlati fejlesztése. munkácsy lászló, a méh termelésfejlesztési főosztályának csoportvezetője tartott tájékoztatót az állattenyésztés helyzetéről és a legközvetlenebb országos feladatokról. a tanácskozáson több előadás hangzott el az állattenyésztés, különösen a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének kérdéséről. erről tartott tájékoztatót dr. horn artur akadémikus, aki hangsúlyozta, hogy a közeljövőben változtatni kell a magyar tarka javára tulságosan egyoldalú, szinformatizmuson, amely a gyakorlatban hátráltatja a hatékonyabb, keresztezett fajta tenyésztését.

javaslat hangzott el arra vonatkozóan is, hogy a sertésenyésztéshez hasonlóan a szarvasmarha tenyésztésnél is be kellene vezetni az úgynevezett végtermék dotációt, és úgy kell kialakítani a törzskönyvezési rendszert, hogy a termelést a mostaninál eredményesebben segítse. a tanácskozás résztvevői megtekintették az egyetem magyaróvári karának állatkísérleti laboratóriumát és a lajta-hansági állami gazdaságok ezer férőhelyes szarvasmarhatelepét./mti;/

--

- 46 -

16.25 bh

14 1705

bb 78. tisztaságvédelmi kategóriákba sorolják az ország területét - ülést tartott az országos levegőtisztaság-védelmi bizottság

t sb/gg ie bh la

1971. november 5.

az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban pénteken szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes elnökletével ülést tartott az országos levegőtisztaság-védelmi bizottság. dr. árva józsef, az olb titkára terjesztett elő az ülésre előkészített javaslatokat, anyagokat. ezen az ülésen fogadták el azt a módszertani utmutatót, amely részletes irányelveket ad a tanácsoknak ahhoz, hogy levegőtisztaság-védeltségi kategóriába sorolják az ország területeit, településeit.

a kormány határozata alapján a módszertani utmutató részletesen meghatározza azokat a feltételeket, amelyek alapján az egyes területeket levegő tisztaságának megőrzése érdekében kiemelten - védett, vagy védett vagy egyéb területnek kell tekinteni. ennek megfelelően kiemelten-védett terület az, ahol valamilyen speciális - egészségügyi, jóléti, tudományos vagy egyéb intézmény léte, illetve a természetvédelmi, a gyógy- és üdülőhelyi, a műemlékvédelmi stb - körülmények miatt elsőrendű feladat a levegő tisztaságának megőrzése. védett területnek kell tekinteni a települések belterületét - az ipari területek kivételével -, továbbá a fokozottabb védelmet igénylő kert-, szőlő- és más mezőgazdasági területet. a harmadik kategória az egyéb terület, amely nem szerepel az első két kategóriában.

az első ütemben kerül sor 50 város és ipari település védeltségi kategóriába sorolására. a következő ütemben kategorizálják azokat a településeket, amelyeknek már elkészült az általános rendezési terve, és utoljára maradnak a legkisebb és általános rendezési tervvel sem rendelkező települések. végső soron 1975 december 31-ig kell a megfelelő kategóriába beosztani az ország területét, településeit. a védett és az egyéb területi kategóriába soroláshoz a tanácsok gondoskodnak, a kiemelten védett kategóriába tartozó területeket - azok elsődleges népgazdasági jelentőségére való tekintettel - az építésügyi és városfejlesztési miniszter határozza meg. a területi kategóriákkal összhangban dolgozzák ki a levegőtisztasági normákat is, amelyek természetesen a kiemelten védett területen állítják a legmagasabb követelményeket a levegőt szennyező gazdasági egységek, üzemek elé.

az ülésen kijelölték azokat a kutatóintézeteket, amelyek részt vesznek a levegőtisztasági normák, előírások kidolgozásában./mti/

--

- 47 -

1645 bh

14 1715

bb 80. még nem sikerült elfojtani a bányatűzet tatabányán

vid/ny hi la

1971. november 5.

a tatabányai szénbányák igazgatóságának legfrissebb jelentése szerint változatlan a helyzet a tűz sújtotta 12/a aknában. mint már jelentettük, csütörtökön hajnalban az akna egyik vágatában veszedelmes tűz keletkezett, s ezért biztonsági okokból az egész bányát kiüritették. a tűzgócok elfojtására péntek délig mintegy 15.000 köbméter vizet juttattak a külszínről a veszélyeztetett bányarészbe. a mesterséges elárasztással egyidejűleg fél óránként elemezték a bányából kiszivárgó levegő összetételét. a mérési adatokból ugyanis meg lehet állapítani, hogy a bányatűz terjed-e vagy csökken. a légminta-vizsgálatok azonban még pénteken is azt mutatták, hogy a nagy mennyiségű víz segítségével sem sikerült felszámolni a tűzgócokat.

eredetileg összesen 100.000 köbméter vizet szándékoztak a veszélyeztetett bányatérbe juttatni. pénteken azonban a munkálatokat irányító szakemberek úgy döntöttek, hogy egyelőre felhagynak az elárasztásos módszerrel, a vízzel együtt ugyanis szabad levegő is kerül a föld alatti munkahelyek légterébe, s ez táplálja az égést. ezért pénteken különleges szigetelő anyagokkal elzárták a bánya mindkét függőleges aknájának bejáratát és a víz bevezetésére szolgáló furólyukakat is. a szakemberek arra számítanak, hogy a levegútánpótlás híján a tüzfészek megszünnek. az elképzelések szerint hétfőn újra megnyitják az egyik furólyukat, hogy újabb mérésekkel megállapítsák, sikerült-e megfékezni a veszedelmes bányatűzet. /mti-

--

abb 82. vízhiány miatt leállt a győri olajgyár

vid/ny hi la

1971. november 5.

a duna és a rába rendkívül alacsony vízállása miatt a győri lakótelepeken kívül jelentős gonddal küzdenek a város ipari üzemei is. a vízszint állandó csökkenése egyre nehezebbé teszi az ipari víz kitermelését. győrről pénteken több üzemben okozott termeléskiesést a vízhiány, az országos növényolajipari vállalatnál pedig le kellett állítani a termelést.

/folyt köv/

-48-

16.50/ny

NA 1720

bb 82. / vízhiányfolyt/ny

a győri olajgyár helyzete azért kedvezőtlenebb, mert vízszükségletét saját kutjaiból fedezi, amelyek most teljesen kiapadtak. a gyár percenként 1.400 liter vizet használ fel, s a kényszerszünet miatt veszteség naponta egymillió forint. a győri olajgyár segítségére sietett észak-dunántúli vízügyi igazgatóság pénteken elkezdte annak a két nagyteljesítményű szivattyúnak a felszerelését és üzembeállítását, amely az egyre csökkenő nyílt vizet az üzem kutjaiba emeli, így remény van rá, hogy az éjszakai órákban megtelnek a gyár kutjai és szombaton újra megindulhat a napi 100 tonna napraforgó olajat előállító termelés. /mti/

--

bb 81. 150 magyar elektronikus fénytájékoztató külföldön - husz éves a villesz

t v/gg/ny ie la

1971. november 5.

kis létszám és nagy hírnév jellemzi a vbkm villesz gyárát, amely idén ünnepli 20. születésnapját. ebből az alkalomból pénteken kiállítás nyílt a vállalatnál és sajtótájékoztatót tartott sombor györgy kereskedelmi igazgató.

elmondotta: husz évvel ezelőtt gyárunknak 230 dolgozója volt, most 750 a létszám. kezdetben egyszerűbb termékek rendkívül széles skáláját gyártották - ellátták az épületszerelőipart kapcsoló és biztosító táblákkal - ma már egyre komplikáltabb, munkaigényesebb termékeket készítenek. számos berendezésük elektronikus számítógéppel vezérelhető/ ilyen például a kenyérgyárak munkáját irányító tesztakészítő vezérlőpult/, mások pedig olyan bonyolultak, hogy felépítésben vetekszenek egy közepes nagyságú számítógéppel. egy elektronikus eredményjelző 35.000 izzót, többmillió forrasztást és 50.000 áramkört tartalmaz.

a villesz 1966 óta tartozik a vbkm-hez, azóta drámai fejlődést ért el. öt év alatt 100-ról 200 millió forintba emelkedett az évi termelés, az export pedig ötszörösére nőtt és most eléri a 70 millió forintot. a jó eredményt 70 százalékos termelékenységnövekedéssel és a termékösszetétel megváltoztatásával érték el, úgy, hogy csaknem hétszeresére növelték az automatika-cikkek gyártását. sikereket ért el a vállalat a közönségtájékoztató berendezések gyártásában. a világ legnagyobb sportcsarnokaiban, stadionjaiban, pályaudvarokon és repülőtereken 150 magyar berendezés informálja a közönséget, s ennek a viszonylag kis vállalatnak mindössze négy versenytársa van az egész világon. /mti/

17.05/ny

-49-

NA 1720

bb 83. befejeződtek a gyermekkönyvnap tanácskozások szekszárdon

vid hi bh la

1971. november 5.

szekszárdon pénteken véget értek a tolna megyei gyermekkönyvnapok tanácskozásai, ankétjai, a pénteki programban n. rácz arankának, az országos könyvtárügyi és dokumentációs tanács titkárnak a gyermekkori olvasási kultúra problémáiról szól előadása, valamint ordas iván íróval, a „damjanich táborkok” című szép sikerű mű szerzőjével folytatott eszmecsere és találkozó szerepelt.

vadóc kálmán, a tolna megyei könyvtár igazgatója záróbeszédében összefoglalta a tennivalókat. rámutatott, hogy az ismeretanyag halmozódásával rendkívül megnőtt a könyvtárak, ezen belül a gyermekkönyvtárak szerepe. a könyvtárosok szép hivatása, hogy érdekes, játékos módszerekkel megszerettessék a könyveket a gyerekekkel, s ezáltal rendszeres olvasókká váljanak. fontos feladat a könyvtárak együttműködés e az iskolákkal, ami szekszárdon már kibontakozóban van.

a gyermekkönyvnapok nyomán a jövő héten még több tolna megyei községben rendeznek író-olvasó találkozókat és irodalmi vetélkedőket./mti/

--

bb 84 puja frigyos,

pá zs bh la

1971. november 5.

a külügyminiszter első helyettese pénteken fogadta max wershofot, kanada új magyarországinagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

--

bb 85. ujjabb vizbetörés tokodon

vid hi bh la

1971. november 5.

kétnapos eredménytelen küzdelem után víz alá került a tokodi 17-es akna nagykiterjedésű bányamezője és lejtősaknája. ez a bánya két önálló üzemből állt. október elején az egyik, most pedig a másik lett a víz martaléka. a gyorsan emelkedő víz elől a mentőcsapatoknak sikerült sok értékes berendezést - mozdonyokat, transzformátorokat és egyéb bányagépeket - a felszínre szállítani. végül azonban a víz elérte a szivattyukamrát, áramtalanítani kellett a szivattyukat, s mindenki elhagyta a bányát. a nagyerejű vizbetörés lehetetlenné tette a további védekezést, a bánya teljesen víz alá került.

/folyt. köv./

- 50 -

17.10 bh

17.10

bb 85. ujjabb vizbetörés folyt./ bh

az ujjabb vizbetörés következtében a napi 46 vagon kapacitású bányában megszűnt a termelés. a vállalat vezetői körültekintően gondoskodnak az elusztott bánya több mint 500 dolgozója -nak az további foglalkoztatásáról. az iparhoz értők többségét a környék üzemeiben alkalmazzák, - bányászok egy csoportját pedig tatabányára helyezik, ahol eredeti szakmájukban dolgozhatnak./mti/

--

bb 86. forgalomkorlátozás a ferihegyi uton

gg zs bh la

1971. november 5.

támfaljavítási munkák miatt november 8-tól körülbelül két hétre a ferihegyi repülőtérre vezető uton, a csévész ut és a repülőtér közötti szakaszon forgalomkorlátozást leptetnek életbe. a városból kimenő járművek a zárt pályán - természetesen a munkahely közelében sebességcsökkentéssel - a szokásos módon közlekedhetnek. a bejövő járművek elől a pálya lezárt, a felső szervíz-uton közlekedhetnek, de a felső csatári ut előtt megnyitott palánknál rátérhetnek a pályára, így az üllői ut felé a csatlakozás biztosított. e forgalmi rendet a helyszínen felszerelt kresz táblák és tájékoztató feliratok egyértelműen meghatározzák. kérjük a gépkocsivezetőket, hogy a munkahely közelében fokozott óvatossággal vezessenek./mti/

--

bb 89. szövetkezeti bemutató az okisz sportcsarnokban

1 ol/tr ie bh la

1971. november 5.

a szövetkezeti összefogás, a nőszövetkezők együttműködése jegyében szombaton és vasárnap az okisz szentkirályi utcai sportcsarnokában közös étel-, cukrászati-, élővirág-, virágkötészeti- és lakásdíszítő növénybemutatót rendez a hermes áfész és a sasad tsz nöbizottsága.

csaknem félszáz asszony és leány működött közre a siker érdekében. az inycsiklandó ételek bemutatóján a cukrászati készítmények mellett gazdag hidegkonyhai választékot sorakoztatnak fel; 20-25 féle hidegtálat és szencvicseket. a spartacus kisvendéglő hidegkonyha-főnöknőjének irányításával mindezt a hermes vendéglátóhelyein - a spartacusban, a halászbástya és az alba regia étteremben - dolgozó nők készítették. s ugyancsak ügyes női kezek munkáját dicsérik a sasad tévesz virágkertetésének szebbnél-szebb termékei. a virágkötők a helyszínen mutatják be tudományukat, s a kertészekis szívesen adnak szaktanácsokat a családi otthonok izléses élő-dekorációjához. a vásárlással egybekötött bemutatót szombaton 14 és 18, vasárnap pedig 9 és 16 óra között láthatják. az érdeklődők./mti/

--
- 51 -

17.20 bh

17.20

bb 87. gémes józsef rajzfilm-rendező és béla istván rajzfilm-
író

pá/ny zs la

1971. november 5.

ismét első díjat nyert közös filmjével a svájci nyomon meg-
rendezett filmfesztiválon a nemzetközi zsüri diszlépés című
filmjüknek ítélte oda az arany sesterciust. /mti/

--

bb 88. jövőre közös határállomás lesz gyékényes - elutazott
házánkból a jugoszláv vasutas küldöttség

i kf/kf/ny ie la

1971. november 5.

a magyar-jugoszláv vasuti tárgyalások jegyzőkönyvének aláírás-
a után vanja vajicannak, a jugoszláv vasutak vezérigazgatójá-
nak vezetésével pénteken elutazott hazánkból a jugoszláv vasu-
tas küldöttség

a jugoszláv vasutak vezetői dr. mészáros károly köz-
lekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, máv vezérigaz-
gató meghívására öt napot töltöttek hazánkban.. a delegációt
itt tartózkodása során fogadta dr. csanádi györgy közlekedés
és postaügyi miniszter.

a két vasut vezetői megbeszéléseket folytattak az egymást köl-
csönösen érintő időszerű fuvarozási kérdésekről. tárgyaltak egye-
bek között a szovjetunióból jugoszláviába irányuló tranzit
szállítások és a hazánkon átmenő jugoszláv exportforgalom vasu-
ti lebonyolításáról. megvizsgálták a közös határállomások léte-
sítésének előkészületeit. az ezzel kapcsolatos munkálatok alap-
ján jövőre gyékényes közös határállomás lesz: a magyar és a
jugoszláv szervek közösen végzik a vasuti, a határellenőrzési
és a vámkezelési munkákat. megállapodtak a két vasut közötti
műszaki tudományos együttműködés továbbfejlesztésében is.
/mti/

--

17.30/ny

-52-

NA 17⁵⁰

bb 92. /babits mihály... folyt./ bh

ismertette azt a tervet is, hogy a nagy költő szülőházát
teljes egészében irodalmi muzeummá fejlesztik. az emeletes épü-
letben a szintén szekszárdi születésű garay jános költő és a tolna
megyei, vagy vele kapcsolatos írók, költők: vas gereben, petőfi,
vörösmarty emlékei, s a megye ma élő, kiemelkedő költőia :
illyés gyula dokumentumai, művei, fényképei, levelei, kéziratái
is helyet kapnak.

a fesztivál résztvevői közül néhányan ellátogattak steig
istván híres szekszárdi fazekas népművész mester néprajzi mu-
zeumnak beillő műhelyébe és otthonába is, többen pedig a sárköz
népművészetét tanulmányozták. /mti/

--

bb 94. gyáravatás sárvárott - ,, betört,, a gépipar vas megyébe

vid hj bh la

1971. november 5.

a három éve várossá nyilvánított sárvárott pénteken új gyá-
rat avattak: a győri vagon- és gépgyár itteni gyáregysége
több mint 200 millió forintos beruházással normálüzemmel
gazdagodott, különböző csavarokat és egyéb kötélemeket gyárta-
nak itt sokszázézeszeri szériában a közúti járművekhez, hátsóhidak-
hoz. ezzel a 13 000 lakosu sárvár is bekapcsolódott a közúti
járműfejlesztési program megvalósításába. a 15 000 négyzet-
méteres, korszerű, csupalíveg nagycsarnok vas megye legnagyobb
egyterű ipari létesítménye, s egyik legjelentősebb beruházása.

a csarnokban rendezett gyáravatás és november 7-1 nagygyűlést
kovács antal, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára
nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a megye hagyományosan egyoldalú
ipari szerkezete - amelyben a könnyű- és az élelmiszer dominál -
eztall gépipari bázissal gazdagodik. ezer ember talál itt
munkát, így sárvár és környéke életében jelentős változásokat
hoz az újüzem.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter mondott ezután
beszédet. megemlékezett a nagy októberi szocialista forradalom
54. évfordulójáról, majd közölte, hogy a közúti járműgyártási
program második szakasza januárban kezdődött el. megvalósulásával
lehetővé válik, hogy megfelelően ellássák a bel- és külföldi piacot.
1971 s 1975 között 7 000 hátsó hidat kell készíteni az autóbu-
szokhoz, a győri vagon és gépgyárnak. e munkában már számítanak a
korszerű sárvári üzem termékeire is. jelképeken átadta az új
csarnokot, valamint a mellette épült segédüzemeket, szociális
és kommunális létesítményeket horváth edének, a győri magyar vagon
és gépgyár vezérigazgatójának. a sárváriak nevében oszkó gyula,
a gyáregység párttitkára vette át az új üzemet. ígéretet tett,
hogy mindenkor számíthatnak munkájukra.

a nagygyűlés végén megjutalmazták azokat, akik kiváló mun-
kát végeztek a gyárépítésben. /mti/

- 54 -

18.25 bh

... / ...

bb 90. újabb jelentés zobák-aknáról : habbal - iszappal védekez-
nek a tűz ellen - személyi sérülés nem történt

vid hi bh la

1971. november 5

a komlói zobák-aknán pénteken délután is megfeszített
erővel folyt a küzdelem a hajnalban öngyulladásól támadt bányá-
tűz megfékezéséért. a tűz lokalizálását vízzel, iszaptömedéke-
léssel kezdték, majd később habgenerátorokat szereltek fel.
ezek percenként több mint száz köbméter habot ontanak a veszé-
lyezettett bányarészbe, s ettől remélik, hogy sikerül a lángok
továterjedését megakadályozni. a nap folyamán több mint százan
vettek részt a földalatti mentésben. nagyon nehéz körülmények
között, fojtó füstben, hőségben dolgoznak a mentők. a tűz kö-
zelében például csak védőöltözetben lehet tartózkodni. zobákon
egyébként állandó figyelőszolgálatot szerveztek, telefonösszeköt-
tetést tartanak minden olyan munkaterülettel, ahol védekezés
folyik. ugyancsak folyamatosan mérik a metánt. ennek veszélye
egyelőre nem fenyeget, a szakértők véleménye szerint nem kell
tartani sujtólégrobbanástól. szerencsére baleset, személyi
sérülés nem történt.

a súlyos természeti csapás jelentős termelési sikersorozatot
szakított meg zobák-aknán. a fiatal bányász üzembehelyezése óta
ugyanis legszebb teljesítményeit nyújtotta. a tűz lokalizálása
után is nagy gondot okoz majd a zavartalan termelés biztosítása
és a jelenleg gátak közé fogott, mintegy 250-300 méter hosszú
bányarész ,, visszaszerezése,, /mti/
--

bb 92. babits mihály szülőházába látogattak az ,, aurora71,,
fesztivál résztvevői

vid hi bh la

1971. november 5.

pénteken szekszárdon folytatták az ,, aurora 71,, orosz-
szovjet vers- és prózamondó országos ifjúsági fesztivál elő-
döntőt. a fesztivál szereplői, rendezői, a költőkből, szer-
kesztőkből, kritikusokból álló zsűri tagjai délután felkeresték
babits mihály emlékmúzeumnak berendezett szülőházát a séd mel-
lett. az ország minden részéről érkezett vendégeket dr. mécsáros
gyula, a szekszárdi béni balogh ádám múzeum igazgatója tájékoz-
tatta a babits emlékekről. / folyt. köv. /

- 53 -

18.10 bh

NA 1840

bb 93. szombattól: politikai könyvnapok - országos megnyitó
martfűn

i tf/pá/ny zs la

1971. november 5.

szombaton kezdődik az országos politikai könyvnapok ese-
ménysorozata, a kossuth könyvkiadó évről - évre ismétlődő ak-
ciója. a központi megnyitó ünnepséget martfűn rendezi az mszmp
szolnok megyei bizottsága, közösen a kiadóval.

méth sándor igazgatóhelyettes a kossuth kiadónál az mti tu-
dósítójának elmondta, hogy a könyvnapokat a politikai irodalom
friss és korábbi termését bemutató üzemi kiállításokkal, író-
olvasó találkozókkal, munkahelyi könyvvásárlásokkal teszik tar-
talmassá. hagyomány már a kiadónál, hogy a könyvnapok idején
kítiintetik a kossuth- kiadványok terjesztésével pártmunkában
foglalkozó munkahelyi könyvtárosok közül azokat, akik 10, il-
letve 5 éve vagy ennél hosszabb ideje töltik be sikerrel ezt a
szerepkörüket. országszerte több mint 20 ezer könyvpropagandis-
tája és terjesztője van a kiadónak, s közülük aranyjelvénye
van 3400, ezüstjelvénye 5300 aktivistának. a kiadó fennállásá-
nak 25. évfordulója alkalmából / 1969-ben / alapított emlékpla-
kettel tüntetik ki a politikai irodalom terjesztését legeredmé-
nyesebben segítő pártfunkcionáriusokat.

sokféle újdonság készült a könyvakcióna. megjelent ,, az
szkp 24. kongresszusa ,, című kötet. a népszerű történelem soro-
zatban látott napvilágot s. vincze edit tollából a ,, hűtlenség-
gi per,, / 1871/72,, az első hazai szocialistaellenes perrel és
előzményeiről szóló könyv. a marxista-leninista filozófiából,
a felszabadító háborúk stratégiájáról és taktikájáról, a kommu-
nista internacionálé történetéről, más munkásmozgalmi témákról,
esztétikai, közgazdasági, gazdaságpolitikai kérdésekről szóló
művek, tanulmányok is gazdagítják a választékot. ,, a magyar
gazdaságpolitika,, címmel kiadták csikós-nagy béla munkáját,
amely tematikailag folytatása a szerzőtől 1969-ben megjelent
,, bevezetés a gazdaságpolitikába,, című kötetnek. a századunk
hátralévő részében várható világgazdasági fejlődés tendenciáiról
szól dr. simai mihály könyve,, a harmadik évezred felé,, /mti/
--

bb 91. életmentőt tüntettek ki tatabányán

vid/ny hi la

1971. november 5.

pénteken tatabányán, a komárom megyei tanácsnál életmenő
emlékéremmel tüntették ki pédl ottót. a nyergesujfalui lakos
nemrégiben élete kockáztatásával mentett ki a dunából egy ful-
dokló embert. a bátor életmentő a nyergesujfalui magyar viscosa-
gyár dolgozója. /mti/

-54-

18.30/ny

NA 1800

bb 95. szovjet politikai plakátok kiállítása a szépművészeti múzeumban

t nn/tm/ny la

1971. november 5.

első ízben mutatkozik be budapesten a szovjet politikai plakátművészet azon a kiállításon, amelyet pénteken a szépművészeti múzeumban nyitott meg mikó sándor, a képzőművészeti szövetség főtitkára. a tárlat avatásán, amelyre a magyar-szovjet kulturális egyezmény keretében került sor a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a szovjetunió minisztertanácsa mellett működő sajtóbizottság szervezésében, ott volt dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, v. j. pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, valamint az országunkban akkreditált diplomáciai képviselők számos tagja.

nyikolaj vlagyimirszkij, az izobrazityelnoe isskusztvo főszerkesztője megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a művészetben először a szovjet plakáton jelent meg a harcra szóló népi, a győztes népi művészeti alakja. a továbbiakban röviden áttekintette az agitációs képzőművészeti műfaj szovjet történetét, megemlítette, hogy a szovjet plakát az osztályharcban született meg, és már jelentkezése első pillanataiban részt vett a küzdelemben. létrehozói, a fiatal szovjet köztársaság művészei és költői, köztük majakovszkij, bednij, moor és deni, a tollat és az ecsetet a kardhoz és a gránáthoz tették hasonlóvá. a szovjet plakát eszméi művészeti alapját alkotóinak pártmeggyőződése teremtette meg, hatékonyságának fokmérőjét pedig agitációs ereje.

- a kiállítást a modern szovjet politikai plakát alkotásai-
ból állítottuk össze - mondotta nyikolaj vlagyimirszkij, - az elmúlt három év terméséből. ezeket az éveket olyan történelmi események tették emlékezetessé, mint lenin születésének 100., a párizsi kommun 100. évfordulója, a fasiszta németország szétzúzásának 25. évfordulója, és a szovjetunió kommunista pártjának 24. kongresszusa.

mikó sándor beszédében üdvözölte a szovjet és a magyar képzőművészek közötti barátság újabb bizonyítékát, kiemelte a szovjet plakát politikai, művészeti színvonalának jelentőségét.

/folyt köv/
18.35/ny

-56-

NA 18⁵⁰

bb 95. / szovjetfolyt/ny

a szépművészeti múzeumban megnyitott kiállításon 82 művész 150 alkotása szerepel, közülük mintegy 60-an moszkvaiak, a többiek pedig az ukrán, a litván, a lett, az ész és a moldovai szovjet szocialista köztársaságból valók. a tárlaton bemutatott plakátok foglalkoznak lenin, a párt és a nép kapcsolatával, az szkp 24. kongresszusa határozatainak megvalósításával, a 9. ötéves terv, az ország népgazdaságának fejlesztésével, az ifjúság kommunista nevelésével, a nemzeti proletár összefogás, az imperializmus elleni harc, a szocialista országok együttműködésének gondolatával. a kiállított művek arról tanuskodnak, hogy az utóbbi években a szovjet képzőművészek a plakát nyelvének lakonikusságát, a művészi kifejezőképesség magasabb fokát keresik.

a szovjet politikai plakátok kiállítása, amely november 5-től 14-ig várja látogatóit a szépművészeti múzeumban, a budapesti kiállítást követően több vidéki városban is ,, vendégszerepel,.. /mti/

--.

bb 97. megszurta feleségét és szomszédait

1 sb/tm/ny la

1971. november 5.

a 15. kerületben a bajcsy-zsilinszky ut 34. szám házában rácz józsef 34 éves büntetett előéletű hengerszerelő ittas állapotban szóváltásba keveredett feleségével, rácz józsefné 36 éves adminisztrátorral. az ittas ember konyhakéssel többször megszurta feleségét, és az asszony segítségére siető három szomszédját. a szurkálások után öngyilkosságot kísérelt meg, zsebkésével felmetszette ereit. a lakók bejelentésére vonult ki a helyszínre a rendőrség és a mentőkocsi. rácz józsefnét életveszélyes állapotban szállították kórházba, a három szomszéd sebes is súlyos, de nem életveszélyes. rácz józsef is súlyos sebekkel, de nem életveszélyes állapotban került kórházba. a rendőrség megkezdte a részletes vizsgálatot. /mti/

18.40/ny

-57-

NA 18⁵⁰

bb 96. november 7-1 megemlékezések vidéken

övid-hi/ mné b la 1971. november 5.

Pénteken az ország több megyéjében megkezdődtek a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulójának ünnepei.

Pest megye központi ünnepségét vácsott, a konstantin téri szovjet hősi emlékműnél tartották meg. a megemlékezésen résztvett cservenka ferencné, a megyei pártbizottság első titkára, dr. mondok pál, a megyei tanács elnöke, s ott volt sz.sz. szatucsin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. a magyar és a szovjet himnusz hangjai után cservenka ferencné ünnepi beszédben emlékezett meg a nagy október jelentőségéről, méltatta azt a hatalmas segítséget, amelyet hazánk és pest megye kapott szovjet barátainktól. ezután az emlékmű oszlopában urnát helyeztek el, amely a szovjet hatalomért vívott harcban omszk környékén hősi halált halt magyar internacionalisták sírjáról hozott földet tartalmazza.

Szabolcs-szatmár megyében többhelyütt az emlékünnepeken jelentették be különböző vállalatok, intézmények felvételi kérelmét, illetve csatlakozását a magyar-szovjet baráti társaság tagcsoportjai sorába. ezek közé tartozik a nyiregyházi mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat, továbbá a kisvárdai bessenyi gimnázium több mint ezer tagú kollektívája. a nyiregyházi közuti építő vállalat emlékünnepeken nagy munkasikerrel számolhattak be: teljesítették a vállalat ez évi tervét, s határidő előtt megépítették és az ünnep tiszteletére átadják rendeltetésének a csaholc-kisnamény közötti 4 kilométeres utszakaszt.

Salgótarjánban, a megyei pártszékházban tartott ünnepségen jedlicska gyula, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára - ünnepi beszéde után - kitüntetésekkel nyújtott át kiváló pártmunkásoknak. hasonlóképpen méltatták az évforduló jelentőségét a kisz nógrád megyei bizottságán is, itt a kisz érdemérmét, illetve aranykoszorús jelvényét adományozták a kitüntetetteknek. a salgótarjáni kohászati üzemek dolgozói a vállalat művelődési központjában emlékeztek a nagy október forradalom 54. évfordulójára. az ünnepségen átadták a szalagedző szocialista üzem kollektívájának a mszbt tagcsoport-oklevelet. bejelentették, hogy a gyár egész kollektívája hasonló módon felvételét kéri a magyar-szovjet baráti társaságba.

/folyt. köv./

- 58 -

18.45 bh

NA-1805

bb 96. /november 7-1 folyt./ bh

a szekszárdi panoráma filmszinnázban a tolna megyei mozi-üzemi vállalat 30-nál több dolgozójának a november 7-1 évforduló kapcsán átadták a törzsgárda-jelvényt, a velejáró pénzjutalommal. az ünnepségen ismertették a megyei mozihálózat korszerűsítésének tervét, bátán, bonyhádon, bátaszéken, dombovárott, dunakömlődön felújítják a filmszínházakat, szekszárdon a vállalat régi székházának átalakításával klubszerű művészmozit alakítanak ki, a városban új kertmozi nyílik, a holt dunaág melletti domboriban pedig az üdülők részére nyári mozi rendeznek be.

Egerben a gárdonyi géza színházban diszünnepeket rendezett a ho si minh tanárképző főiskola november 7-e tiszteletére. ebből az alkalomból gyémánt diplomát adományoztak wilhelmb margit és richter mária nyugdíjas tanárnőknek, négy idős pedagógust aranydiplomával tüntettek ki.

a diósgyőri - vasgyári üzemek a lenin kohászati művek előtt lévő disz-téren, lenin-szobránál rendezték meg központi ünnepeiket. a megemlékezést követően elhelyezték a háló és kegyelet koszorút a forradalom lángtelki vezérének szobránál.

a tatabányai szénmedence dolgozói, a nagyüzemek, a párt-szervezetek képviselői koszorúzási ünnepséget tartottak a szovjet hősök központi emlékművénél. a forradalom évfordulójának tiszteletére a város több intézményében kitüntetést, jutalmat adtak át a társadalmi aktivistáknak. komáromban a jókai-ligetben lévő emlékmű megkoszoruzásán szovjet vendégek is résztvettek./mti/

bb 98. közlekedési balesetek

1 sb/tm bh la

1971. november 5.

Budapest II. kerületében a mártírok utja és a török utca kereszteződésében műszaki hiba miatt egy 57-es villamos összeütközött az előtte álló 6-os villamossal. az összeütközés következtében a 6-os villamoson öt személy könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség szakértők közreműködésével megkezdte a részletes vizsgálatot.

a XIII. kerületi angyalföldi úton a volga hotel mögötti parkolóhelyen leitner ferenc 32 éves budapesti gépkocsivező tehergépkocsijával szabálytalanul tolatott, s elütötte a járműve mögött haladó mács margit 90 éves budapesti lakost. az idős nő a helyszínen belehalt sérüléseibe. leitner ferencet a rendőrség őrizetbe vette, s megindította az eljárást.

a IV. kerületben, az árpád ut és a józsef attila utca kereszteződésében szabálytalanul haladt át az uttesten kucsera erzsébet 60 éves budapesti nyugdíjas. egy 20/a jelzésű autóbusz elütötte az idős nőt, aki a helyszínen meghalt./mti/

- 59 -

18.55 bh

NA-1900

bb 99 . Irodalmi est a csehszlovák kultúrában

i m/gg zs bh la

1971. november 5.

pénteken irodalmi estet rendezett a csehszlovák kultúra budapesti irodája p.o. hviezdoslav halálának 50. évfordulója alkalmából. a neves költő életét, munkásságát szaladni rezső méltatta. hviezdoslav verseit básti lajos kossuth-díjas, kiváló művész, a nemzeti színház tagja tolmácsolta./mti/

--

bb 100. meghalt upor péter jászai-díjas színművész

vid ká bh la

1971. november 5.

upor péter, jászai-díjas színművész, a művészeti szakszervezetek szövetsége központi vezetőségének tagja életének 38. évében 1971 november 5-én, alkotó munkája közben, a macbeth próbáján a színpadon tragikus hirtelenséggel elhunyt. az elhunytat a miskolci nemzeti színház saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek./mti/

--

bb 101. arbuzov bemutató a győri kislelődy színházban: egy szerelem története

vid hi bh la

1971. november 5.

pénteken este bemutató előadást tartott a győri kislelődy színház. a budapesti közönség „irkutszki történet”, címen ismer-
te meg arbuzov drámáját, amelyet a győri színház „egy szerelem története”, címen játszik. a győri előadás rendezője szilágyi albert. a szociális angara folyó mellett építkezésen játszódó darab díszleteit baráth andrás, a jelmezeket szekeres róza és mérsáros imre tervezte. a főbb szerepeket vonnes emmy, bárány frigyos és győrfy lászló alakítja. a többi szerepben zsigrai annamáriát, s. tóth józsefet, szűcs istvánt, simon kázmért, bajka pált és horváth ibolyát láthatja a közönség.
/mti/

--

60 -

19.25 bh

NF 1990

bb 102. időjárásjelentés

bh la

1971. november 5.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

enyhe, szeles idő

várható időjárás szombat estig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, valószínűleg még eső nélkül. időnként élénk, helyenként erős nyugati, de nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 14-19 fok között./mti/

--

bb 103. fogadás a szovjet nagykövetségen

t cc/gg/ny zs la

1971. november 5.

v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete a nagy októberi szocialista forradalom 54. évfordulója alkalmából pénteken este fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson részt vett kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, focs jeno, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró antal, benke valéria, biszku béla, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, nemes dezső, németh károly, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, óvári miklós és pullai árpád, a központi bizottság titkárai, részt vett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormányának sok tagja, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseltek sok vezetője és tagja is. /mti/

--

bb 104. magyar javaslat alapján pontosabbak lesznek a mérőszalagok

t st/tr/ny la

1971. november 5.

magyar előterjesztés alapján nemzetközi ajánlást fogadott el a nemzetközi mérésiügyi szervezetnek az a munkacsoportja, amely budapesten pénteken befejeződött ülésén egyes hosszúságúak korszerűsítéséről tárgyalt.

/folytköv/
20.00/ny

-61-

NF 2000

bb 104. / magyar javaslat....folyt/ny

az ajánlás szerint az iparban, a földmérésnél és más területeken használt fém- és textil mérőszalagok a jövőben megbízhatóbbak, pontosabbak lesznek. mivel az utóbbi években a hőmérséklet változásaira kevésbé reagáló, illetve kevésbé nyúló anyagokat hozott létre a tudomány, a mérőszalagok anyagának eddigi kötöttségét megszüntetik. a lényeg az, hogy a mérőeszközök a követelményeknek jobban megfeleljenek. a mérőszalagokat rendeltetésük szerint négy osztályba sorolták, s a követelmények a szagok hossza szerint is változnak. a legnagyobb pontosságot igénylő tizméteres mérőszalag például az eddigi egy milliméter helyett legfeljebb 0.55 millimétert tévedhet. ugyanakkor a mérőeszköznek olyannak kell lennie, hogy a meghatározott pontosságokat ne csak az alapul vett hőmérsékleten / Európában 20 fokon, a trópusi vidékeken 27 fokon / hanem ennél nyolc fokkal magasabb, vagy alacsonyabb hőmérsékleten is tartásák./.

az ajánlások azokban az országokban lépnek életbe, ahol azt a szabványügyi, illetve a mérésügyi hivatalok kötelezővé teszik. /mtl/

--

bb 105. áramszünet a délpesti községekben - nyolc perces kimaradás a rádió közvetítésében

i sb/tr/ny la

1971. november 5.

az elektromos művek 120/22 kilovoltos sorsoksári állomásán eddig még kiderítetlen okokból gyűjtősin-zárlat keletkezett pénteken a kora esti órákban. ennek következtében a délpesti falvakban, többek között dunaharaszti, alsónémedin, a csepel szigeten ráckeveig, majd délkeleti irányban dabas, vecsés, illió környékén megszakadt az áramszolgáltatás. az energiaellátási zavar érintette a rádió műsorközvetítését is. az elektromos művek állomásainak központi ügyeletétől kiküldött szerelőbrigád azonnal a helyszínre sietett, s első dolga volt, hogy a másik gyűjtősin segítségével gondoskodjon az energiaellátás megindításáról. megfelelő áthidaló megoldásokkal sikerült elérni, hogy a rádió nyolc perc kimaradás után folytathatta műsorát. a zárlat miatt automatikusan kikapcsolt berendezéseket fokozatosan helyezték ismét üzembe.

/folyt köv/

-62-

20.10/ny

NA 2015

bb 105. / áramszünet.....folyt-/ny

igy az áramkimaradással sújtott több mint 20 község közül néhánynak mindössze félórás sötétséget kellett átvészelni, s egy órával a hiba keletkezése után valamennyi érintett háztartásban ismét meggyulladtak a lámpák. az ügyeletes szerelőbrigád folytatja a sérült gyűjtősin kijavítását, s előreláthatóan szombaton vagy vasárnap rendbehozzák a hibás szerkezetet.

az áramszolgáltatási kiesés részben megzavarta a hév közlekedését, ezért részben, mert csak a villamos motorokocsik kiesése okozott gondot. így átmenetileg a pesti részben és csepel között közlekedő hév járat pótlására öt autóbust állított be a bkv. /mtl/

-63-

- v é g e -

